

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, kesäk. 19 - Wed. June 19, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 25

50 cents

Juhannuksena kokot loimuavat

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- FACS presents awards
- George B. Glad Scholarship
- Midsummer celebration in NJ this Saturday
- Finland's 1991 tennis champs: Dahlman & Rahunen

Sisäsivuilla:

- Paul Oksman muistelee Ville Ritolaa sivu 5
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Juhannuksena

Juhannuksen aikaan
yöhön valkeaan
kahden unohduimme
käen kukuntaan.

Välkkyi tyyni järvi,
hiljaa soitto soi,
Tanssilavallansa
nuoret karkeloi.

Hohti loiste kaukaa
kokkotulien.
Tuuli kantoi tuoksun
savun sinisen.

Tuoksui kukat tuomen,
sekä pihlajain.
Ympäriällä lämmin
illan hämy vain.

Taivaanrannan luona
katsoi loistaen
päivän kultakehrä
juhlaa ihmisten.

Valkehinna yönä
aina valvotaan.
Juhannuksen yötä
aina muistetaan!

Aini Tossavainen

Osa KOP:n historiaa: Miten Aatos Erkkö Kourin löysi ja hänet sitten jätti...

Helsinki, kesäkuussa (Raivaaja - Stig Häggblom).

Pentti Kouri oli monen suomalaisen yhteiskunnan johtavan henkilön tuntema mies O-luvulla, mutta vasta kasinotalouden aikana 80-luvulla hänestä tuli "käsité".

Kun KOP nyt kiistää kaikki Kourin taholta tulevat vaatimukset, ei paljon ajatella esimerkiksi hetkiä "Sampo-sodan ryöstän aikana", jolloin maan suurpankit, ei vain yksi niistä, olivat Kourin armoilla. Näin voidaan sanoa. Tosiasia kuitenkin on myös se, että maan sanomalehdissä ei paljon tiedetty, mitä varsinaisesti tapahtui silloin kun se tapahtui...

Kun esimerkiksi Mika Tiivola ja SYP, tai SYP ja Mika Tiivola valtasivat Helsingin Osakepankin, kaikki kirjoittivat kaikenlaista ja kaikki kirjoittivat sen kun tiesivät. Tai sitten eivät kirjoittaneet mitään, kun eivät mitään tieneet.

Jälkimmäinen on melko silmiinpistävää pahe suomalaisessa journalismissa. Vaetaan kun ei tiedetä, mutta - pahinta - ei yritetä riittävästi, jotta tietoja saataisiin.

Jaakko Lassila myönsi viimeviikkosisä Raivaajassa käsittelemässäni televisio-ohjelmassa, että "ylilyöntejä", pahojakin, tapahtui taistelun temmellyksessä, kun suuret "nurkanvaltauksia" olivat meneillään ja Suomen kapitalismin valtapeli oli selviytynyt lyhytaikaiseen kukoistukseen.

sa.

Peter Fryckman ja Taito Tuunanen olivat jo olleet kauppaosastojen nimimiehiä, kun keskustan silloisen puheenjohtajan Paavo Väyrysen MIT-ystävä Pentti Kouri, Pohjolan poika hänkin, marssi esiin kasinotalouden kiitokuvaksi.

Unohtunut rooli

Ilmeisesti kaikki voimat päästettiin irti piittaamatta siitä, että valtion pankkitarkastusvirasto, valtiovarainministeriön alainen "kiviretki muinaisuudesta" olisi saanut suurempia mahdollisuuksia toimintaan.

Sääntöhän on se, että tämä laitos kansalaisten puolesta valvoo ja varmistaa, että pankkeihin verrattavat yhteisöt toimivat lain, yhtiöjärjestyksensä, sääntöjensä sekä ministeriön antamien määräysten mukaisesti.

Tuossa on jo aikamoinen nivaska tehtäviä tarkastusvirastolle, joka kansan epämaraisien käsityksen mukaan voi olla historiallista arvokkuutta omaava instituutio pankkijärjestelmässämme.

Wahlrooson vedot

Uutta pankki-imagoa (ja moraalia) edustavat Suomessa pankkimiehet kuten Christoffer Wegelius, Seppo Lindblom, Ulf Sundqvist ja Börje Wahlroos.

Kevään 1989 tapahtumia seuranneet ihmettelivät, miten SYP:n Björn Wahlroos yllättäen joutui ostamaan osakkeita Kourilta ylikurssiin.

Kaikenlaista kuului: Tuunanen lainatuihin irtisanoja ja Tuunanen pannaan myymään Sammon osakkeita halvalla SYP:lle. Kourin välistä veto. Ostamalla Tuunanen osakkeet hän viimeisteli paketin, joka hänen omien sanojensa mukaan sisälsi "avaimet koko Suomeen" ja josta Yhdyspankki ja Sampo olivat valmiit maksamaan.

Tälläistä oli tänäpäikainen Suomi, jolloin kaikkien, lähes kaikkien oli tavattava toisensa kukoistavassa pörssissä ja keilla siellä onneaan.

Tälläisellä alttarilla pelattiin pois vanhan purjehtijan Robert Johnsoninkin ylpeys, Bensonin kauppatalo 155 miljoonan markan kauppahintaan. Ruletti pyöri yhä tiiviimmin ja saman tien uhrattiin lisää rahaa ja jonkun suvun nimi ja

menneisyys nykyhetken huumassa. Näin kertoo surullista totuutta vastikään Suomessa ilmestynyt kirja.

Kouri ja hänen naapurinsa

Minulle henkilökohtaisesti tuntematon Pentti Kouri asuu Connecticutin valtion Greenwich kaupungissa edustavasti. Tämä valtio on se, jossa USA:n varakkaiden miljonäärien "kerma" asustaa ja missä heitä on suhteellisesti enemmän kuin muualla maassa.

Tunnen Kourin naapureista muutaman, esimerkiksi tennispelaajat Mats Wilanderin ja Ivan Lendlin. Toinen on lähtöisin Ruotsista, toinen Tšekkoslovakiasta. Ero miehillä on kai lähinnä siinä, että jälkimmäiset ovat luoneet omaisuutensa tenniskentillä ja Kouri kenties Wall Streetillä.

Sen verran vanha urheilutoimittaja kuitenkin olen, että uskon tämän: Kun rahastä puhutaan, osa on bluffia ja vain osa totta. Sen olen oppinut autourheilun ja maailmanmestari (kovasti entisen) Keke Rosbergin aikakaudella.

Kouri ja Aatos Erkkö

Sen verran kova peluri tämä Pentti Kouri kuitenkin näyttää olevan, että hän, joskin vain lyhyeksi kaudeksi, raivasi itselleen tietä aina Suomen suurimman julkaisijatalon, Sanoma Oy:n, korkeimpaan johtoon.

Silmiinpistävää oli - sille, joka seuraa asioita - että hän poistui (poistettiin?) sieltä lähes ilman minkäänlaista julkisuutta.

Aatos Erkkö on vuosia ollut KOP:n hallituneuvoston puheenjohtaja. Kun hän tämän tehtävän yllättäen jätti, vähin äänin kuten suvun perinteisiin kuuluu (yhtä kuin Ruotsissa Wallenbergit), hän sai professori Markku Mannerkoskesta seuraajansa.

Äskeisessä KOP:n hallituneuvoston kokouksessa Mannerkoskesta tuli kertaheitolla suuri talousasioiden vaikuttaja myös kansan tietoisuudessa.

Ainakin tätä kirjoittajaa hämmästyttää jonkin verran se, ettei Aatos Erkon poisjäämistä KOP:n johdosta ole vielä missään yhdistetty meneillään olevaan Kouri-kirjoitteluun.

SYP ja Modern Masters

Suomen Yhdyspankki toimi vielä äskenkin suuren purjehdusretken sponsarina, eikä tästä vielä varmaan viimeistä sanaa ole sanottu julkisuudessa.

Helsingin Taidehallissa oli parisen vuotta sitten Modern master -näyttely, jonka sponsarina niinkään oli SYP. Pentti Kourilla oli tässä yhteydessä näyttelyn avajaisissa näkyvä osa, koska mediaihmiset parvelivat tämän New Yorkin jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Kesäkuun 26 p., Jorma Jarmo, Jarno
Kesäkuun 27 p., Elvi
Kesäkuun 28 p., Leo
Kesäkuun 29 p., Pietari, Pekka, Petteri, Petri, Pekko
Kesäkuun 30 p., Päiviö, Päivö
Heinäkuun 1 p., Aaro, Aaron
Heinäkuun 2 p., Maria, Maija, Meeri, Maikki, Mari, Marika, Maaria, Kukka-Maaria, Miia

Exchange rate

June 17, 1991

1 Finnish mark = US\$ 2365

US\$1 = 4.2275

Foreign exchange, New York prices. Rates for trades of \$1 million minimum.

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822

FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$2,276.00

Aili Haajasen muistolle
Helvi Misslin & Martha Kivimäki
Fitchburg, MA \$20.00

Aiomiehensä **Kalle Lindellin** muistolle
Helvi Lindell, Brooklyn, NY \$10.00

Vanhempiensa **Arthur & Aino Miinalan** muistolle
Hilkka Nourse, Marshfield, MA \$10.00

länspäivänä kaivaten
isänsä **Jyry Kansasen** muistolle
Tuula Kulmala, Hopewell Jct., NY \$10.00

Toini Leino Lahtisen, Adolph Rajalan ja Taimi Tuiskulan muistolle
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$15.00

Unto E. Pallonen, W. Kingston, RI \$5.00
Adolf Kamila, Westminster, MA \$10.00
Victor A. Wallenius, Baltimore, MD \$5.00
Tauno & Kim Aalto, Manomet, MA \$10.00
Matti & Eila Soikkeli, Braintree, MA \$25.00
Stig Häggblom, Quincy, MA \$5.00
Toby Rustari, Miami Beach, FL \$5.00
Reino Mäki, Quincy, MA \$2.00
Linne V. Koski, Rindge, NH \$5.00
Sam & Mari Latva, Lake Worth, FL \$5.00
Louise Gustafson, Annisquam, MA \$5.00
Nimetön \$40.00
Ed & Bertha Hagelberg, Sonoma, CA \$50.00
Elizabeth A. Aho, Escondido, CA \$15.00
George Latvala, Seattle, WA \$5.00
Ellen E. Kuniholm, Worcester, MA \$2.00
Helmi & Wilho Lehtola, Worcester, MA \$10.00
Voitto Johnson, Worcester, MA \$5.00
Hans K. Luntta, E. Hartford, CT \$5.00
Marie Fowler, Coopersville, MI \$5.00
Tapio Saarela, Los Angeles, CA \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

Neuvostoliiton suurimmat avustajat ovat Saksa ja Euroopan yhteisö

Suomi lahjoittaa, lainaa, takaa ja tukee

Neuvostoliitto pyysi viime vuonna taloudellista ja elintarvikeapua läntisiltä teollisuusmailta. Epäsuorasti myös Suomi sai avustukset vetoomuksen.

Kylmästä, nälästä ja jono- tuksesta kärsivä *babushka* sai länneistä myötätuntoa. Neuvostoliittoon virtasi ruokaa, lääkkeitä ja vaatteita; teollisuusmaat lupasivat halpakorkoisia lainoja.

Avustukset katkesivat Liettuan verisiin tapahtumiin. Sitä ennen länsimaat olivat jo her-

mostuneet siitä, että avun perillemeno oli epävarmaa.

Kansainvälinen apu on jälleen viriämässä. Suurimmat auttajat ovat Saksa ja Euroopan yhteisö. EY päätti äskettäin antaa ensimmäisen erän lupaamastaan 5,6 miljardin markan tuesta. Neuvostoliittoon lähetetään aluksi 1,2 miljardin markan arvosta elintarvikkeita. Yhdysvallat on toistaiseksi antanut avustaan pyöreitä lupauksia.

Suomalaisetkin ovat pitäneet tuntumaa avustustoimin-

taan. Yhteisöt ja kansalaisjärjestöt lähettivät talvella rajan taakse ruokaa, lääkkeitä kirjoja, vaatteita ja maatalouskoneita. Valtio osoitti 30 miljoonaa Karjalan maatalouteen ja antoi kuljetustukea.

Kun talven avustusruuha oli kuumimmillaan, Suomen hallitus asetti toimikunnan koordinoimaan suomalaisten avustuksia. Toimikunnan puheenjohtajaksi nimitettiin ulkoasiainneuvos Kalervo Hentilä.

Toimikunta on saanut val-

miiksi ensimmäisen selvityksensä Neuvostoliittoon ja muualle Itä-Eurooppaan menevästä avusta. Selvitys koskee sekä kahdenvälistä että yhdessä muiden maiden kanssa annettavaa tukea.

Selvityksen mukaan Suomi osallistuu Itä-Euroopan apuun neljän vuoden aikana yhteensä 1,2 miljardilla markalla. Apua annetaan ympäristöyhteistyöhön, koulutukseen, harjoittelija- ja asiantuntijavaihtoon, kansalaisjärjestötoimintaan ja elintarviketu-

tantoon.

Tänä vuonna apua annetaan 274 miljoonalla markalla.

Lisäksi valtio osallistuu muihin rahoitus- ja takuujärjestelyihin 630 miljoonalla markalla. Korkotukilainoja voidaan hyväksyä enintään 300 miljoonaa markkaa.

Valtiontakuukeskus saa myöntää Neuvostoliiton puolella tehtäviin ympäristöinvestointeihin korkotukea enintään kolmeen miljardiin markkaan.

OSA ...

jatkoa edellis sivulta

ta paikalle saapuneen henkilön ympärillä. Ja lopultahan Kouri sai kuin saikin ilmeisesti ahnehtimansa tilaisuuden pukevasti lausua: "No, mä omistan suurimman osan näistä töistä".

Taiteen määrätietoinen tukeminen, varsinkin kotimaisen, on ollut voimakkaasti SYP:n imagon mukaista toimintaa yli vuosisadan.

Muistui tänäkin kirjoituksen kirjoittajan mieleen viitisen vuotta sitten näkemänsä erään vanhan urheilijan aikaansaannokset.

Paavo Saira, kävelijänä le-

genda, oli Suomen viime sodan viimeisinä päivinä tykistökeskityksessä menettänyt oikean kätensä sormista kaksi, mutta kykeni silti vielä vuosikymmeniä tekemään luovaa työtä taidemaalarina. Syntyi mm. sotilan npkemys ylipäälliköstään, marsalkka Mannerheimista.

Kirjoittajasta taulu oli niin erikoinen, että ehdotin "asevelilinjaa" suoraan Mika Tiivolalle ehdottaen, että pankki olisi lunastanut sotilaan näkemyksen ylipäälliköstään pankin kokoelmiin, "asevelihin-taan".

Mikalle kunniaksi oli, että hän reagoi nopeasti ja kohteliaasti. Vastaus oli kuitenkin kielteinen.

SYP:lle riitti ilmeisesti se Mannerheimin muotokuva (frakkipuvussa, ei sotilaana), joka tuli pankin omistukseen HOP:n valtauksen myötä. Tämä taulu on tietenkin upea, lisäksi Gallen-Kallelan käsialaa.

Paavo Sairan taulun tämän jutun kirjoittaja osti myöhemmin omiin kokoelmiinsa, "asevelihintaan".

Stig Häggblom

KOP sanoo vuosikatsauksessaan, että parhaimmillaan pankkisuhde on pitkäaikainen luottamussuhde. Viime vuonna tämä suhde joutui koetukselle, kun vanhojen peruskorkosidonnaisten luottojen korkoihin kohdistui kova nousupaine. Kansallis-Osake-Pankki ei lähtenyt yksipuolisen koronnoston tielle, vaan piti sopimuksensa.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Kesäkuun 18. 1966

Suomen Washingtonin suurlähettiläs Olavi Munkki oli lupautunut Saiman Puistossa heinäk. 3. päivänä pidettävän Kesäjuhlan puhujaksi. Vierailun kerrottiin olevan Munkin ensimmäinen Fitchburgiin.

Kesäk. 21

Quincy, MA:n kirjeenvaihtaja "Pauline" muistutti lukijoita Veljen talon juhannusjuhlista whistipeli-illan merkeissä.

"Kolme Jussia, John Nisula, John Ronni ja tietysti allekirjoittaneen Jussi kustantavat tilaisuuden", hän kirjoitti.

"Aino" Spencer, NY:stä kertoi ystäviensä ja sukulaisten järjestäneen 25-vuotishääjuhla-tanssit Van Ettenin palokunnan haalille Saimi ja Ray Määtän kunniaksi.

Philadelphian ja eteläisen New Jersey'n kahviseura järjesti Juhannus- ja 10-vuotishuhtat Mulligan River Neseo Fire Haalilla. Jorma Wuorinen huolehti soitosta.

50 vuotta sitten

Kesäkuun 17. 1941

Connecticutissa Beach Pondilla toimiva Camp Ainola ilmoitti aloittavansa kesäkautensa kuun viimeisellä viikolla.

Kesäk. 18

Etusivulla kirjoitettiin isoin otsikoin brittiläisten ottaneen haltuunsa kolme Petsamon matkalla ollutta suomalaislaivaa. Laivoista neljäs oli palannut New Yorkiin. Englannin taloussotaministeri Hugh Daltonin mukaan laivat oli kaappattu koska "Iso-Britannia ei enää pidä Suomea todella itsenäisenä valtiona."

Nimimerkki "V.H." Worcester, MA:sta kirjoitti näin: "Kesä-, heinä- ja elokuussa syntyneiden kokous pyytää, että edellä mainittujen kuukausien aikana syntyneet tuovat mukanaan ensi sunnuntain juhlaan Rutlandin Sovittajan kentälle kahvileipää ja keukejia yhteistä juhlaa varten. Sa-

moin pyydetään miehiä tuomaan vanhoja taijereita y.m. juhannuskokkoa varten.

Fitchburgin (MA) korkeakoulun päättäjäisjuhlissa useat suomalaissukuiset oppilaat saivat vastaanottaa palkintoja opiskelun eri aloilta. Raymond Lammi sai Hartwellin biologian ja fysiikan palkinnon; Raymond Aho matematiikan; William Pokela kemian ja John Salo Elks-seuran kirjoituspalkinnon. Urheilun alalla ansioituivat seuraavat: Raymond Lammi, John W. Salo, Voitto Kääntä, William Luoma ja Reino Mäki rata- ja kenttäurheilusta; Norman Mäki jalkapallosta; John Jakola, Walter Mäki, Torsti Rahkola, Lauri Orava, Voitto Kääntä ja Raymond Lammi koripallosta; Norman Koski ja Daniel Pikkarainen pesäpallosta.

Kesäk. 21

Fitchburgin uutissivulta löytyi tällainen kirjoitus: "Kaikki Saiman naiset kokoukseen ensi sunnuntai-iltana niin kuin päätöksemme oli vastustamaan oluen ottamista Saiman tilaisuuksiin. Pidetään Saima hyvänä esimerkkinä muille edelleen niin kuin tähänkin asti. Järki toimii ainostaan selvässä päässä. -Yksi Saiman naisista."

75 vuotta sitten

Kesäkuun 16. 1916

Waukegan, Illinoisissa vietettiin s.s osaston ensimmäistä kenttäjuhlaa "Kulmalan farmilla 10. kadulla". Kirjeenvaihtaja "Toppon" mukaan yleisöä oli saapunut noin kolmisen sataa.

Kesän suosituin mainostuote oli jääkaappi. Alhaisimmat hinnat olivat \$6.00. Toinen paljon mainostettu tuote oli lastenvaunut.

Kesäk. 19

J.E.H. Gardner, MA:sta etsi työpaikkaa tällaisen ilmoituksen avulla: "\$10.00 palkkion lupaan sille henkilölle, joka toimittaa pysyvän oppipaikan sähkö- eli mieluummin konealalle Fitchburgiin tai Gardneriin."

Aura Seura kesävireessä

Kesäkuun jäsenkokous pidettiin 3. p.v. seuran talolla Voluntownissa. Sen johti varapuheenjohtaja Hannu Mäkipuro. Hiljainen hetki pidettiin juuri poismenneen jäsenen Tyyne Lindbergin muistolle. Hän oli ollut Aura seuran jäsen 50 vuotta.

Asiaankuuluvat pöytäkirjat ja tiliraportit luettiin ja seuran rahatilanteeseen oltiin tyyty-

Tulevaa toimintaa Connecticutissa

Kesäk. 22. p:nä Juhannusjuhlat Tamarack Lodgella Voluntownissa. Kana barbecue klo 6 - 8 ill. Sitä seuraa kokko pimeään tultua ja tanssit Dennis ja Carl Andersonin musiikin tahdissa. Lisätietoja ja barbecue-varaukset numerosta (203) 376-0224.

Kesäk. 28. p:nä vantaalainen voimistelijaryhmä esiintyy Finnish Hallilla Canterburyssa. Sitä seuraa tanssit Burt Stromholmin musiikin tahdissa.

Heinäk. 1. p:nä klo 7:30 ill. Aura Seuran kuukausikokous Aura haalilla Voluntownissa.

Heinäk. 6. p:nä klo 8:30 ill. "Itsenäisyyspäivän tanssit" Aura haalilla. Ed Hendela takaa tahdin. Liput \$5.00. Virvokkeita.

Heinäk. 20. p:nä kana barbecue Aura haalilla klo 4 - 6 iltapäivällä.

Heinäk. 28. p:nä klo 1:30 ip. Finnish American Heritage Societyn "Folkways" tapahtuma Finnish Hallilla Canterburyssa. Kaikki mukaan kertomaan omien ja muiden tarinoita. Virvokkeita. Vapaa pääsy.

Elok. 1. p:nä ohjelma-ilta ja tanssit Aura haalilla Voluntownissa klo 7:30 ill. Tanssit.

Elok. 10. p:nä Finnish American Heritage Societyn vuotuinen kana barbecue klo 4 - 6 ip. Finnish Hallilla Canterburyssa. Liput aikuisilta \$6.50, alle 12-vuotiailta lapsilta \$3.00.

Elok. 31. p:nä Labor Day tanssit Aura haalilla Voluntownissa. Musiikista huolehtii Burt Stromholm, Aatos Autio solistina.

väisiä.

Memorial Day-tanssit eivät tällä kertaa vetäneet odotettua yleisö määrää, mutta silti jäätin tulopuolel mm. hyvän ravintolan tarjoamien herkkujen ansiosta. Andersonin veljekset soittivat reippaan skandinaavisen tanssimusiikin.

Aura seuran talonmies Yrjö Ampuja ystävällisesti lahjoittaa kevään ensimmäisen ruohonleikkuunsa ilmaiseksi. Monella muulla yhteistyömuodolla tehdään tarvittaessa korjauksia sekä sisällä että ulkona.

Kokouksen kahviaiset valmisti Ester Jalkanen, jonka oman maan mansikoita sai kokousväkikin nauttia hyvän pannukakun kanssa.

Kevät on ollut näillä seuduilla lämmin ja aikainen. Ja monet seuran jäsenet kertoivat kasvimaansa tuottavan myös aikaista satoa. Mällisillä mm. syötiin jo kesäkuun 2 p.v. omia hyvän kokoisia perunoi-

ta. Seuraava Aura seuran kokous on heinäk. 1. p.v. ja tanssit 6. heinäkuuta, joissa soittaa Ed Hendela. 20. heinäkuuta on Aura seuran kuuluisa kana-barbecue klo 4 - 6 ip. Liput ovat vain \$6.50 aikuisilta ja lapsilta alle 12 v. \$3.00. Tervetuloa kaikki kesävieraat ja paikkakuntalaiset!

Elokuun 3. p.v. tulee olemaan ohjelmallinen tanssi-ilta, josta tarkemmin ilmoitetaan myöhemmin.

Erikoinen tilaisuus tulee olemaan Canterburyn Finnish Hallilla 28. kesäkuuta (perjantai-ilta) klo 7:30. Silloin esiintyvät Tikkurilan voimistelijat Suomesta. Heitä on yhdeksän kaunista tyttöä ja esitys on hyvin korkealaatuista. Bert Strömholmin soittaa tanssimusiikkiin ja Hannu Mäkipuro laulaa.

Lauantaina, 8. kesäkuuta tuli Canterburyn Finnish Halliin täyteen väkeä, että pöytiä piti lisätä moneen kertaan. Bert Strömholmin ja Aatos Aution hyvä musiikki veti tietysti paljon väkeä, samoin vierailleva norjalainen Viking kuoro Wethersfieldistä. He esittivät kaunista norjan- ja englanninkielistä kuorolaulua ja taso oli amatöörilaulua korkeampi.

Kaikki läsnäolijat saivat naut-

tia erikoisen korkeatasoisen ta' ohjelmasta ja muutenkin reippaasta illasta.

Tarjoilun aikana alakerrassa saivat vieraat ja oma väki tutustua paremmin toisiinsa ja vaihtaa kuulumisia.

Finnish Hall on kunnostettu sekä sisältä että ulkoa. Kainis sinivalkoinen väri ulkoseinissä herättää heti ensi silmäyksellä lämpimän, tervetulo tunnelman. Sisällä juhlasalissa lattiat kiiltävät uutuut-taan, uudet verhot koristavat ikkunoita ja keittiö alakerrassa on uusittu kokonaan.

Finnish American Heritage Society onkin nopeasti kasvanut, voimakas seura, jossa puheenjohtajansa Jack Smiley'n kertoman mukaan on yli 300 jäsentä. Kaikesta näkee, että hyvin menee.

Tervetuloa Voluntownin ja Canterburyn kesäisiin rientoihin.

Anja Laurila

Berkeley, CA

Sonoman Lepokodissa kävi erittäin kiireinen ja harvinaisen vieras, Y.K:n alivaltiosihtööri Martti Ahtisaari. Hän oli täällä Y.K:n esitelmointimatalla. Leo Vuosalo meni kuuntelmaan ja kutsui hänet ruovineen vierailemaan suomalaisten luona Faha:ssa, joka on tämän seudun suomalaisten suuri aikaansaannos ikänuortemme hyväksi.

Ahtisaari lupasi tulla 15 minuutiksi vain, mutta kiireistä huolimatta aika venähti pariksi tunniksi, joten hän viehättävän Eva rouvansa kanssa viihtyi erittäin hyvin suomalaisten joukossa, puhuen arvokkaasta työstään Yhdistyneitten Kansakuntien virkailijana maailman rauhan hyväksi.

Hänen nimensä on tullut suomalaisten huomioon amerikkalaisten lehtien palstoilta erikoisesti käydessään Irakis-sa sodan jälkeen tarkastamassa olosuhteita siellä. Hän

auttoi paljon Namibian itsenäistymistä Etelä-Afrikassa v. '89.

Viime aikoina hän on myös työskennellyt Y.K:n parantamiseksi. Tärkeintä olisi, että maat, jotka eivät ole maksaneet osuuttaan Y.K:n ylläpitämiseksi, suorittaisivat ne, sillä tämä järjestö rauhanturvajoukkoineen on tärkein elin, sekä avustustyössä, että rauhan ylläpitäjänä. Ihmiskunnan räjähdysmäinen lisääntyminen tuo tullessaan paljon vaikeuksia monella tavalla.

Suomi on suorittanut osuutensa erittäin kiitettävästi kansainvälisen rauhan puolesta turvajoukoissa, sekä eri maitten olosuhteitten parantamiseksi, josta me ulkosuomalaisetkin olemme ylpeitä.

Martti Ahtisaari muuttaa Suomeen Ulkoministeriön palvelukseen valtiosihteeriksi heinäkuun alussa. Hän on yhä yksi ehdokas Y.K:n pääsihteeriksi, kun nykyinen Perez de Cuellar eroaa ensi vuonna.

Leo Vuosalo havaitsi yllätyksekseen, että Eva Ahtisaari on hänelle sukua isäpuolen kautta. Maailma on pieni. Martti Ahtisaari on saunomisen ystävä, mutta tällä kertaa ei ollut aikaa. Sonomassa on hyvä sauna ja uima-allas myös. Ehkä joskus toiste on aikaa enemmän, mutta kaikki olivat kiitollisia tästäkin vierailusta.

Suomalaisista puheenollen, katsoin juuri Miss California kilpailua, ja siellä oli yksi suomalainen nimi, Niemelä. Nätti tyttö, vaikka ei voittanutkaan kovassa kilvassa.

Nyt kun huhutaan, että Baltian maat voisivat ehkä ostaa vapautensa, Suomelle voitaisiin antaa se Karjala maksamattomista veloista. Sehän se kuittaisi saamiset, Ei taida tulla kauppa.

Monet ovat menneet Suomeen juhannukseksi. Me täällä juhlimaan sitten Sonoman auringossa 22-23 päivä.

Eräältä satavuotiaalta haastattelija kysyi: "Jaksatteko kävellä vielä hyvin?"

"Paremminkin kuin 100 vuotta sitten", vastasi hän.

Hyvää kesää kaikille!
Aini Tossavainen

Tiskipöytiä uimarannoilla

Joukko vapaaehtoisia uimarantojen siivoajia löysi rannoilta puoli miljoonaa tupakantumppeja, 3,738 neularuis-kua ja kaikkea muuta rojua ja roskaa maan ja taivaan väliltä, joukossa muun muassa kymmenen keittiön pesuallasta.

Siivoamisoperaatio kesti kolmisen tuntia. Kaikkiaan 26 osavaltion rantojen puhdistustöissä oli mukana yli 107,000 vapaaehtoista siivoajaa.

"Kaikki yhteiskunnan osat alueet ovat epäonnistuneet rantojen ja vesialueiden ympäristön asianmukaisessa kunnossapitamisessa," ilmoitti Patty Debenham viime vuoden kevään puhdistusten yhteydessä. Debenham toimii Center for Marine Conservation -yhdistyksessä ohjelmapäällikkönä.

Washington DC:ssä pääpaikkaansa pitävän yhdistyksen virkailijat ilmoittivat, että on vaikeaa tehdä mielekkäitä vertailuja siitä, kuinka paljon roskaa on kerätty rannoilta vuosien varrella. Muutamia tilastoja he kuitenkin ovat julkaisseet.

Muovi on yleisin roskatavara, vaikkakin otetaan huomioon kansainväliset sopimukset, joiden mukaan muovimateriaalin heittäminen vesistöihin on kiellettyä. Vapaaehtois-työntekijät raportoivat myös, että 142 lintua tai muuta eläin-

tä oli kärsinyt roskaamisen aiheuttamista vahingoista.

Vuosittainen rantojen siivoamisoperaatio on kasvanut jatkuvasti siitä lähtien, kun tapahtuma sai alkunsa Oregonin osavaltioista 1984. Kansallinen tapahtuma siitä tuli vuonna 1988. Viime keväänä myös Kanadassa, Meksikossa, Guatemalassa ja Japanissa järjestettiin vastaavanlainen kampanja.

New Yorkin maratonin raha sijoituksen mukaan

Loistoautojen lisäksi ensi marraskuun New Yorkin maratonin voittajille on luvassa tukku rahaa. Pelkän voiton perusteella rahaa ei kuitenkaan makseta, vaan miesten ykkösen on juostava matka nopeammin kuin 2.07.50, jos hän aikoo rikastua 100,000 dollarilla.

Naisten voittaja saa saman summan, jos hänen voittoaikansa on 2.21.06 tai vähemmän. Järjestäjien asettamat ajat ovat epävirallisia maratonin maailmanennätyksiä.

Jos miesten voittoaika on 2.07, pääpalkinto on 65,000 dollaria. Jos sää juoksun aikana on poikkeuksellisen kuuma ja kostea summan saa minuuttia huonommalla ajalla.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

**The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes**
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
'24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

"Muistoja menneiltä ajoilta"

Ville Ritola

Olin tuntenut Ville Ritolan jo monia vuosia ja usein keskustelimme siitä, että Ville mielellään lähtisi Suomeen. Sitteen pitkien mietiskelyjen jälkeen Ville tekikin lopullisen päätöksen, hän lähtee, "onhan siitä jo kulunut 42 vuotta kun lähdin Suomesta."

Aikaisemmin ei ollut tilaisuutta lähteä, koska työt sitoivat aikani. Olin sopinut tyttärenti kanssa, että hän lähtee seurakseni koko matkan ajaksi. Tyttärelleni kuitenkin tuli este, eikä hänellä ollut tilaisuutta lähteä.

Tämän johdosta alkoi Ville empiä, eikä ollut lainkaan varma lähdöstään. Parhaani mukaan koitin innoittaa Villeä matkaan. Lopuksi hän suostui ja sanoi, sillä ehdolla, että "jos sinä Pauli olet mukana koko lentomatkan sekä Suomessa oloikanani."

Asia sovittiin ja niin lähdimme matkaan.

Ilmoitin Finnairin tiedotuspäällikölle Veli Virkkuselle, että nyt Ville Ritola tulee Suomeen. Näistä kolmesta Finnairin koneesta toivottavasti Paavo Nurmi tulisi Villeä hakemaan. Tämä oli "Friend of Sauna USA" järjestämä matka ja "Paavo Nurmi" tuli!

Lentomatka meni erittäin hyvin. Kun saavuimme Suomeen oli vastaanotto kentällä valtava. Tietenkin Ville asteli koneesta ensimmäisenä. Villen astuessa portaita alas koneesta huiskin häntä koivuvas-
talla selkään, "tervetuloa Suomeen VILLE!" Koivuvas-
tan oli lähettänyt Roy Enegreen Vermontin valtiosta.

Suuri oli joukko entisiä urheiluystäviä, sekä televisiot, radiot ja kamerat toivottivat suuren ja kunniakkaan miehen tervetulleeksi kotiin.

Sitten ensiksi Helsingissä alkoivat juhallisuudet. Kutsu oli rakentajien Polaris-edustusaunaan, joka sijaitsi Espoossa meren rannalla. Myöskin oli kutsu Amerikan Suurlähetystöön.

Juhlat jatkuivat. Stadionilla oli yleisurheilut ja valtava oli myöskin yleisö katsomossa. Aivan yllättäen Jukka Uunila ilmoitti, että Ville Ritola tulee antamaan mitalin 10 km:n voittajalle.

Koko yleisö katsomossa nousi seisomaan ja ablodeista ei tahtonut tulla loppua! Tämän jälkeen taas lähdimme matkaan Saloon, Tampereelle ja Turkuun. Salossa olimme vieraana kauppaneuvos Kivimäen kauniissa kodissa. Tam-

pereella kauppaneuvos Kaihari ja Aamulehden toimitusjohtaja Allan Liuhala kuljettivat meitä eri puolille Tampereen ulkopuolella ja näin minulla oli tilaisuus tavata pitkäaikaisia ystäviäni ja Villen urheilutovereita - kutsu oli heidän kotiinsa.

Matka jatkui Turkuun, Turun Sanomien toimitukseen ja kutsu lounaalle. Lähdettyämme sieltä, olimme Turun torin kulkemassa, missä joukko pikkupoikia, jotka innoissaan huusivat - katsokaa, eikös tuo ole Ville Ritola? Vielä huusivat: "Se ON Ville Ritola, tulkaa katsomaan!"

Turusta palasimme takaisin Helsinkiin. Opetusministeri Meeri Kalavainen piti meille cocktail-kutsut, Valtioneuvoston huoneistossa.

Nyt sitten on matka Peräseinäjoelle, missä oli järjestetty Ville Ritolan kunniaksi suuri vastaanottojuhla. Tie juhlapaikalle oli koivukujan koristama. Yleisöjoukko oli aivan valtava. Tuntui niin kuin koko Pohjanmaan väestö olisi ollut toivottamassa tervetulleeksi suurta, ansioitunutta Ville Ritola.

Sää oli mitä ihanin. Juhla jatkui - maan mediat, puheita oli koko päivän. Pääpuheen piti kunnallisneuvos, ylvään juhlatervehdyksen kohotti mm. lause: "Hattu pois menneisyydelle ja takki tulevaisuudelle."

Oli vuosi 1972, Suomi Amerikka Yhdistys järjesti Ville Ritolalle ja Lasse Virenille matkan Floridaan tutustumaan amerikansuomalaisiin. Ville Ritola oli jo Floridassa, Lasse Viren saapui lauantai-iltana.

Samana iltana Marit ja Mikot Pohjanmaalta olivat järjestäneet esiintymis- ja tanssi-illan Lake Worthin Casinolla.

Oli ilmoitettu, että Ville Ritola tulee vierailemaan tässä tilaisuudessa. Kun Ville sitten saapui juhlasaliin, oli sali aivan tupaten täynnä yleisöä. Yleisö nousi seisomaan ja ablodit olivat valtavat.

Porilaisten Marssin tahdisa Ville johdatettiin hänelle varattuun pöytään. Salavalot taas välkkyivät ystävät ja tuttavat piirittivät Villen pöydän. Tervehdykset ja onnitelut jatkuivat pitkin iltaa. Olipa vielä Gunnar Bärilundkin tilaisuudessa tervehtimään ystävänsä.

Ihana ilta lähestyy loppuaan. Yleisön poistuttua Ville vielä

mainitsee mukana olleille, että kyllä Pauli on järjestänyt minulle monta miellyttävää tilaisuutta.

Ville Ritola oli legendaarinen, rehellinen ja ahkera työmies. Käydessäni Lauttasaaressa Villen kotona hän lahjoitti minulle omistuskirjoituksella kirjansa "Pantiin Ritolaksi": Paul Oksmannille muistoksi 1.9.-75, "Ystävälleni, joka sai minut lähtemään Suomeen!"

VILLE RITOLA

Peräseinäjoen kunnalla on Suomen ensimmäinen teräsrunkorakenteinen virastotalo

maassa. Ja, sijoittuivatpa sinne arvoiselle paikalle Ville Ritolan mitalitkin, joita oli aiemmin säilytetty lukion näytelytarkoituksiin sopimattomissa tiloissa.

Nyt mitalit on sijoitettu korkeaan pyöreään lasikupuun, joka sijaitsee toisessa kerroksessa virastotalon keskellä.

Lasikuvun sisälle on sijoitettu Ville Ritolan suurimmat mitalit - 5 kultaa ja hopeamitalit. Kuvun yläpuolelta johtavat sähköistetyt lasiputket ja näistä tulee valo jokaiseen mitaliin. Samassa kerroksessa käytävän toisella puolella on Villen "Kammari". Siellä on

näytteillä Villen henkilökohtaisia tavaroita: matkalaukku, kirjoja, silmälasit jne.

Jos matkanne kulkee Pohjanmaalle, olisi varmaankin mielenkiintoista pysähtyä Peräseinäjoella katsomassa Villen kunniakkaita saavutuksia. Johtajaopettaja Antti Kanto Peräseinäjoella olisi varmaankin aulis ohjaamaan matkailijoita sinne terästaloon ja selostamaan henkilökohtaisesti asioita.

Ajasta, noin 20 vuotta muistelen tämän tarinan päiviä ja kohokohtia.

Kunnioituksella
Paul Oksman

Ville Ritolan viimeinen lepopaikka.

Kuva: Paul Oksman

Floridan kuulumisia

Finnish-American Rest Home, Inc.
1300 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Kesäk. 13, 1991

Sairaskodista tuli surusana Eerik Heikkilä nukkui ikuiseen 6 p. kesäkuuta 88 vuoden ikäisenä. Esitämme suruvalittelumme omaisille.

Sunnuntaina 9 pv. saimme vieraaksemme Kuopion Viihdekuoron. Tahdomme kiittää teitä käynnistänne täällä. Oli suurenmoista kuulla teidän ihania esityksiänne. Toivomme hyvää jatkoa kuorollenne ja onnea kotimatalle.

Maanantain kahvikonser-
tista, tiistain kansanlaulu-
hetestä ja keskiviikon Helping
Hands työstä mitä lämpöisin

kiitoksemme taas teille. Oli ilo olla yhdessä teidän kansanne.

Torstaina täällä ilkamoitiin aivan omin voimin. Tietovisailu kuuluu kuvioihin. Perjantaina pidettiin muistotilaisuus Eerik Heikkilän muistolle. Pastori W. Törmälä piti muistopuheen, huilumusiikkia esitti Saija Vaarna ja viulua Pirjo Pedersen. He lauloivat myös yhdessä. Juhani Vaarna puhui myös tässä tilaisuudessa, Heikkilän muistolle.

Houm! Lepokodin Ystävillä on juhannusjuhla Annan Majassa lauantaina, 22 pv. klo 1 iltap. Tervetuloa hyvän kahvin ja iloisen ohjelman pariin taas suurin joukoin. Tämän viikonlopon aikana me juhlimme Isänpäivää. Parhaat Onnentoivotukset

teille perheenisät ja iloista Isänpäivää!

Kuulemiin viikon kuluttua.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tiedävät 1800 South Dr., Lake Worth, FL 33461.

456 Väinö Quick
568 Emily Rae
749 Martha M. Rais
1003 Mary Raita
718 Arvid Ranta
1259 John E. Ranta
717 Katherine Ranta
1901 Leo S. Ranta
259 Saimi E. Rapel

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopeat toimitukset
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Taimi Tuiskula

AUBURN, MA - Taimi (Mattila) Tuiskula, 87, kuoli kesäk. 10, 1991 Worcester County sairaalassa Boylstonissa. Hänen aviomiehensä John H. Tuiskula kuoli 1961.

Hän oli syntynyt Newport, NH:ssä Matti ja Helga Mattilan tyttärenä ja työskenteli Phalo Plastics Co:n palveluksessa Shrewsburyssä useita vuosia ennen eläkkeelle jäämistään.

Kaipaamaan jäi poikapuoli Osmo Tuiskula, Lantana, FL:ssä.

Hautaus toimitettiin hilaissuudessa. Hautaaminen Rural hautausmaahan.

Helen D. Bullen

FITCHBURG, MA - Helen Dagmar (Moisio) Bullen, 294 Elm St., kuoli kesäk. 10, 1991 Nashoba Community sairaalassa Ayerissa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa Vicotr K. ja Johanna (Poikonen) Moisio tyttärenä Fitchburgissa ja asui kaupungissa koko ikänsä.

Saatuun päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista edesmennyt jatkoi opintojaan Shephard Gill sairaanhoitajakoulussa Bostonissa. Hän työskenteli yksityissairaanhoitajana.

Edesmennyt ja hänen aviomiehensä Ralph F. Bullen Jr. huomioivat 52-vuotishääpäiväänsä äskettäin.

Kaipaamaan jäi aviopuolison lisäksi poika Stephen Bullen, Atlanta, GA:ssa; tytär Brenda J. Quimby, Natick ja kolme lastenlasta.

Boskin hautausseurasto, 85 St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Adolph R. Rajala

ASHBURNHAM, MA - Adolph R. Rajala, 82, 119 Tucker Road, kuoli kesäk. 12, 1991 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Red Ridgesä, Stanton Townshipissa, MI:ssä Emil ja Aili (Wiitala) Rajalan poikana ja asui myös Fitchburgissa, Townsendissa ja Mason, NH:ssä. Ashburnhamiin hän muutti 1980. Koulunsa hän kävi Michiganissa.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Sodan jälkeen hän palveli kaupalaivastossa kiertäen Keski- ja Etelä-Amerikkaa. Sen jälkeen hän oli Fitchburgin kaupungin palveluksessa puisto-, virkistys- ja metsäosastoilla. Eläkkeelle hän jäi 1972 Simonds Saw & Steel Co:n palveluksesta.

Rajala kuului Finnish American Club of Saimaan ja Ashburnhamin Historialliseen yhdistykseen.

Kaipaamaan jäi puoliso Kai-no (Kauppinen) Waltari Rajala, jonka kanssa avioliittoa oli kestänyt 11 vuotta; tytär Susan Ham, Fort Myers, FL; velipuoli Emil John Rajala, Broad Brook, CT; sisko Laila Leppänen, Goffstown, NH; lalsenlapsi ja joukko siarusten lapsia ja serkkuja. Ensimmäinen vaimo Sylvia (Agreste) Rajala kuoli 1974.

Hautausseurasto Bosk, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Riverside hautausmaahan Townsendissa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa muistolahjoituksin FACS:n hyväksi osoitteelle: P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Wiljo O. Kangas

FITCHBURG, MA - Wiljo O. Kangas, 75, 12 Saari Parkway, kuoli kesäk. 12, 1991 Nashoba Community sairaalassa Ayerissa pitkän sairauden murtamana. Hänen vaimonsa Velma (Lehtonen) Kangas kuoli 1987.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa Nikolai ja Senja (Hankaniemi) Kankaan poikana ja kasvoi Ashbyssä. Myöhemmin hän palasi Fitchburgiin asuen siellä suurimman osan elämästään.

Edesmennyt sai päästötodistuksen entisestä Ashby High Schoolista. Hän oli rakennusurakoitsija ja toimi W.O. Kangas Construction Companyn omistajana useita vuosia ennen kuin jäi eläkkeelle.

Kangas kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan ja oli jäsenenä Fitchburgin Lodge of Elks järjestössä ja kuului aikaisemmin myös paikalliseen kirvesmiesliittoon.

Kangas ja hänen vaimonsa omistivat 1940-luvulla toimineen Kangas Orkestran, mikä soitti suomalaista ja skandinaavista musiikkia luoteisvaltioissa.

Kaipaamaan jäi poika Melvin W. Kangas, Penacook, NH; kaksi tyttäätä, Barbara J. Ewen, Lunenburg ja Sally A. Kodzis, Millis; sisko Ethel Anttonen, Fitchburg; yhdeksän lastenlasta; kaksi lastenlasten lasta sekä kolme sisarusten lasta.

Pastori George L. Corey toimitti siunauksen. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Elsie Piispanen

ASHBY, MA - Elsie M. (Honkala) Piispanen, 68, New Ipswich Road, kuoli kesäk. 14, 1991 kotonaan. Hänen aviomiehensä Sulo W. Piispanen kuoli tämän vuoden huhtikuussa.

Hän oli syntynyt helmik. 14, 1923 Moneson, PA:ssa Matti ja Mary H. (Toivonen) Honkalan tyttärenä ja oli asunut Ashbyssä vuodesta 1953 lähtien.

Monia vuosia sitten edesmennyt työskenteli vähän aikaa entisessä Co-op liikkeessä Fitchburgissa. Hän kuului Messiah Lutheran kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi pojat Daniel W. Piispanen, Ashby ja Larry W. Piispanen, Ashburnham; tyttäret Marilyn Somero, New Ipswich, NH ja Lori J. Campbell, Fitchburg; veljet Rauni ja Edward Honkala, kumpikin Ashby ja Donald Honkala, Swanzey; siskot Ellen Gove ja Helmi Tukiainen, kumpikin Ashby, Edith Somero ja Raili Aho, kumpikin New Ipswich; kuusi lastenlasta sekä sisarusten lapsia.

Muistotilaisuus pidettiin Messiah Lutheran kirkossa pastori L. Kenn Cobbin toimitaessa siunauksen.

Hautausseurasto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Glenwood hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksin Messiah Lutheran kirkon muistorahaston hyväksi. Osoite on 750 Rindge Road, Fitchburg, MA 01420.

Arvotaulut varastettiin Torontossa

TORONTO - Seitsemän taulua varastettiin kesäkuun 6. päivänä torontolaisesta taidegalleriasta, jossa oli arvokas kokoelma. Varastettujen taulujen joukossa oli mm. Pablo Picasson, Henri Matissen, Willem de Kooningin ja Jean Dubuffet'n tauluja. Taulujen yhteisarvo on noin 850,000 dollaria.

Taulut olivat osa gallerian vuosittaisista kansainvälistä Human Forms -näyttelyä. Gallerian omistaja Evelyn Aimis kertoi uutistoimisto Reuterille, että murtovarkaus oli etukäteen hyvin suunniteltu.

Valaat ja delfiinit suojelemaan Irlannissa

Irlannin aluevedet julistetaan valaiden ja delfiinien suojelualueeksi, pääministeri Charles Haughey ilmoitti äskettäin. Hän korosti, että Irlanti tekee ensimmäisenä maana maailmassa tällaisen eleen.

Pääministerin ympäristöpoliittinen neuvonantaja perusteli julistusta vastavetona linjasta lipsuville valaanpyyntimaille. Norja, Islanti ja Japani ovat pyrkineet aloittamaan uudelleen kaupallisen valaanpyynnin.

Suoja-alueita valvotaan Irlannin laivaston aluksin, satelliiteista ja lentokoneista.

Ituja tarjolla

Liisa A. Lienes

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

Siirtosuomalaisen joukossa on paljon sellaisia ihmisiä, jotka jo lapsuudestaan saakka ovat tunteet "pyhät kirjoitukset." He ovat tietoisia Jumalan Sanasta - monet uskovatkin Sanaan, niinkuin se on kirjoitettu. Olen kuitenkin viimeaikoina miettinyt tällaista asiaa: Ovatko sellaiset ihmiset, joilla on Sanaan tun-

temusta, todella myös syvälinen käsitys siitä millaisen LAHJAN Jumala on ihmisille antanut, kun Hän antoi USKON LAHJAN?

USKO ON VALTAVA, ARVOKAS LAHJA. Sitä tarjotaan jokaiselle ihmiselle. Oletko sinä ottanut vastaan tämän Jumalan lahjan?

USKO on tarpeellinen syntien anteeksisaamiseksi. (Ro. 3:23,24) "Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa

Jeesuksessa..." Ap.t. 10:43: "Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta."

USKO on tarpeellinen vanhurskauttamiseksi. (Ap.t. 13:) Paavali julistaa evankeliumia Antiokiassa, (j. 38,39) "Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet

jatkua sivulla 7

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

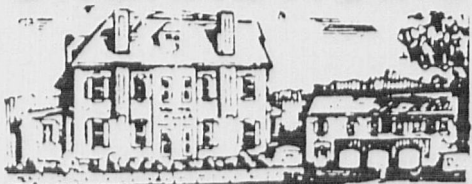
Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Elokuvalle jaettiin rahaa

Mollberg ja Aki Kaurismäki saivat suurimman tuen

Suomen valtio on antanut laatutukea kotimaisen elokuvan tuottajille kaikkiaan 1,5 miljoonaa markkaa. Tukea saivat pitkien-, dokumentti- ja lyhytelokuvien tekijät.

Yleistä huolta aiheuttaa nyt tuen jakajissa kotimaisen elokuvan vaikea tilanne: katsojaluvut laskevat, elokuvataettareita suljetaan ja tuotantoyhtiöt ovat taloudellisissa vaikeuksissa.

- Valtion olisikin nyt toteutettava viestintäkulttuuritoimikunnan mietintö koko laajuudessaan, elokuva-ala tarvitsee kipeästi lisätukea, vetoaa valtion elokuvataidetoimikunta, joka päättää niin laatu- kuin elokuvapalkintojenkin saajista.

Pitkiä elokuvia saivat suurimmat määrät rahat Villealfa filmproductionsin tuottama *Hired a Contract Killer*, ohjaajana Aki Kaurismäki ja *Filmi-Mollen* tuottama *Ystävät, toverit*, jonka ohjasi Rauli Mollberg. Molemmille annettiin 300,000 markkaa.

Vuoden 1990 laatu- ja tuen saajat julkistettiin äskettäin Helsingissä. Samassa valtio-

neuvoston juhlahuoneistossa järjestetyssä tilaisuudessa palkittiin myös elokuvataiteilijat. Elokvataiteilijoille annettu palkintosumma oli yhteensä 90,000 markkaa. Kaikkiaan laatu- ja tuen saajien kymmentäerimuotoista elokuvaa. Kulttuuriministeri Tytti Isohookana-Asunmaa luovutti tunnustukset palkittuile.

Ristiriitoja ilmassa

- Laatu- ja tuen hakeneiden kotimaisten pitkien elokuvien taso oli hyvin epätasainen, mainitsee elokuvataidetoimikunta perusteluissaan.

Pitkien elokuvien arviointi aiheutti toimikunnassa voimakkaita ristiriitaisia mielipiteitä; lopullisen päätöksen teko oli tällä kertaa tavallista vaikeampaa. Juuri pitkien elokuvien kohdalla korostui, toimikunnan sanoin, käsikirjoitusten heikkous ja viimeistelemättömyys.

Myös lasten ja nuorten elokuvien osuus on vuosi toisensa jälkeen hälyttävällä tavalla vähentynyt. Tässäkin seikassa toimikunta vetoaa tekijöihin ja tuen myöntäjiin: on ryhdyttävä toimiin lasten ja nuorten elokuvien lisäämiseksi.

Valtion elokuvataidetoimikuntaan kuuluvat puheenjohtajana elokuvaohjaaja Liisa Helminen ja varapuheenjohtajana elokuvaohjaaja Hans Haataja sekä jäseninä koulunjohtaja Jorma Ahonen, elokuvasihteeri Dag Andersson, elokuvaohjaaja Taavi Kassila, elokuvatuottaja Tuure A. Korhonen ja toimittaja Eila Tolonen.

Huojuvan talon ohjaajan Eija-Elina Bergholmin (oik.) ohella valtionpalkinto myönnettiin pääparille Kari Heiskaselle ja Sara Paavolaiselle (keskellä).

Huojuva talo palkintosateessa

Elokvataiteilijat saivat tunnustusta lähinnä työn taiteellisesti ansiokkuudesta ja laadusta sekä sisällön kiinnostavuudesta. Tällä kertaa palkittiin viisi yksittäistä taiteilijaa ja yksi työryhmä. Kunkin saama palkintosumma oli suuruudeltaan 15,000 markkaa.

Eniten keräsi palkintoja tv-elokuva *Huojuva talo*. Ohjaaja Eija-Elina Bergholm palkittiin *Huojuvan talon* oh-

jauksesta ja näyttelijät Kari Heiskanen ja Sara Paavolainen pääosista kyseisessä elokuvassa.

Muut valtionpalkinnon saajat olivat: Veikko Aaltonen, elokuvan 1943 *Elokuu* ohjauksesta, Samppa Lahdenperä, pukusuunnittelusta tv-elokuvaan *Elämän rouva* - rouva Glad sekä työryhmä Heitto neljään suuntaan samannimisestä tv-elokuvasta. Työryhmään kuuluivat Erkki Kupari, Mirja Tukiainen, Antero Takala, Juhani Nuorvala ja Harri Rautiala.

ITUJA...

jatkoa sivulta 6

Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

USKO on tarpeellinen pelastukseksi, (Mark. 16:16) "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen."

USKO on tarpeellinen pyhitykseen/puhdistukseen. (Ap. t. 15) Apostolit pitävät "veljeyskokousta" pakanoiden tilasta, (siis meikäläisistä myös)...Sitten Pietari nousi puhumaan, (j. 7 ff) "Miehet, veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen vallinnan, että pakanat minun suustani saivat kuulla evankeliumin sanan ja tulisivat uskoon. Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestansa, antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meillekin, eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla."

(Ap.t. 26) Kerrotaan kuinka Paavali tuli uskoon, ja kuinka Jumala valitsi hänet olemaan ase pakanoiden keskuudessa, lähettäen hänet (j. 18) "avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallasta Jumalan tykö, ja saivat uskomalla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitysten joukossa..."

USKO on tarpeellinen todelliseen hengelliseen elämään. (Joh. 20:20) "mutta nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on

Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessään." Kysymyksessä on kirjoitettu Jumalan Sana.

USKO on tarpeellinen iankaikkiseen elämään. (Joh. 15:16) "että jokaisella, joka uskoo, olisi iankaikkinen elämä. Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä."

USKO on tarpeellinen ajallisessa elämässä, vastuksen voittamiseen (Mt. 21:21) "Jeesus vastasi ja sanoi heille: 'Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä sitä, mikä viikunapuussa tapahtui, vaan vieläpä, jos sanoisitte tälle vuorelle: Kohoa ja heittäydy mereen, niin se tapahtuisi.' "Se on tarpeellinen voittoon pääsemiseen maailmasta (I Joh. 5:4) "Sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme." Se on tarpeellinen vihollisen (saatanan) voittamiseen. (I Piet. 5:8,9) "Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva ja lopeura, etsien kenen saisi niellä. Vastustakaa häntä lujina uskossa..."

Oletko SINÄ USKOSSA? Tutki sydäntäsi. USKO JUMALAA: Hänellä on nimi "HÄN ON."

Ravunviljelyä elvytetään Hämeessä

Ravunviljelystä saattaa elvytysten myötä tulla yksi tärkeimmistä vesiviljelyn muodoista Hämeessä. Maakunta on jo nyt Suomen johtavaa ravun tuotantoaluetta, jonka vesistä saadaan vuosittain noin puoli miljoonaa rapua.

Saksiniekan viljelyn odotetaan kehittyvän varteenotettavaksi elinkeinoksi Hämeessä.

Rapuruton tuhottua Hämeen rapukannat aloitettiin 1989 Hämeen kalastuspiirin ja riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen yhteistyönä rapukantojen elvytys-hanke, jota on toteutettu läänin kehittämishallalla. Hanketta koskeva raportti esiteltiin perjantaina Lammilla kalastusalueiden neuvottelupäivillä.

Puolen miljoonan istukkaat

Hoitosuunnitelman mukaan Hämeessä on aloitettava laaja istutuskampanja. Aluksi istutetaan kalastusalueittain valittuihin kohdejärviin siirtoistukkaita tai viljeltyjä poikasiasia. Lisääntyvistä kannoista rapuja voidaan siirtää edelleen muihin vesiin.

Vuosittain arvioidaan tarvittavan 200,000 istukasta, arvoltaan 500,000 markkaa. Nykyisestä istutukset moninkertaistuvat.

Hämeen rapukantoja elvytetään sekä kotimaisella ravulla että täplärapulla. Kotimaista istutetaan latvavesistöihin, joihin rapuruton leviäminen voidaan estää. Reitti- vesiin istutetaan täplärapua, joka kestää rapuruttoa kotimaista paremmin.

Virtain, Ruoveden-Kuoreveden ja Vehkajärven-Vesijaon kalastusalueille ei toistaiseksi suositella täplärapun istutuksia.

Merkitystä elinkeinona

Raputaloudella on merkitys myös elinkeinona. Rapuja voidaan viljellä sekä istukkaikkatuu sivulla 13

The Finnish-American

RAIVAAJA

FACS presents awards

FITCHBURG, MA - The Finnish American Club of Saima awarded eight "Sauna Buckets" at its 45th anniversary celebration at Saima Park on June 9. The awards were presented to club members who have been outstanding in their participation in club projects during the past year.

In addition, two club members were honored for their long-time service to the club: Fabian Raatikainen and Miriam Lehto. Each was presented with an inscribed desk clock.

Making the presentations were FACS President Walfrid Makela and Secretary Tarmo Hannula.

Following the awards ceremony, there was a concert by the October String Ensemble, directed by Lois Migneault of Ashburnham.

After a break for coffee, the Finnish movie "Natalia" was shown in video format.

What follows is the text of FACS Secretary Hannula's remarks from the sauna bucket award ceremony.

Accompanying the photographs of each award recipient is the tribute written for them by Secretary Hannula.

The inscription written on each bucket is: "This Sauna Bucket is Awarded to [recipient's name] On June 9, 1991, In Recognition of [his or her] Dedicated Work For The Finnish American Club of Saima And Saima Park. Walfrid Makela, President."

Members and friends of the Finnish American Club of Saima, I am happy to announce that FACS on its 45th anniversary is alive and well.

When we first planned this anniversary affair, we thought of having "Storming Norman" as a keynote speaker, but that would have made the price per plate somewhere between \$1,500 to \$2,000. My services are free so we decided to go that way. Hence the price of only \$10.00.

I have prepared a few words on a subject called psyche and its relation to the motivation of some Finns.

Psyche

This is not a learned study, nor a thesis, if you will, on the subject of psyche. One of the definitions of psyche in the dictionary is that it is a motivating force. What I have to say is from personal observations and stories I have heard, which amount to a description of some of the Finnish psyches.

As Finns we speak a lot about "SISU." We are proud that we feel that we as a people have it.

We also hear many people say that Finns are stubborn. We say this about ourselves. Have you ever thought about how one could have "SISU" without being stubborn? I guess it depends on the problem or task at hand.

One could be stubborn in an argument or discussion and not have "SISU." One needs "SISU" to finish a marathon regardless

turn to FACS page 10

Miriam Lehto of Leominster received a special Finnish American Club of Saima award at the club's 45th anniversary celebration. "We also wish to present to Miriam Lehto this special award," said FACS Secretary Hannula. "I am sure you all know of her contribution to the cultural life of the Finns in this area for as many years as you wish to remember." The inscription on Lehto's award reads: "For Her Outstanding Dedication And Service For the Finnish American Club of Saima And Saima Park for 45 Years. For Her Work As The Treasurer of FACS For Almost Quarter Of A Century And For Her Many Years Of Contribution To The Life Of The Finnish Community." In the photo above, Miriam Lehto stands holding her award. FACS President Walfrid Makela stands in the background on the left. FACS Secretary Tarmo Hannula is partially seen in the background, right.

Fabian Raatikainen of Fitchburg received a special Finnish American Club of Saima award at the club's 45th anniversary celebration. "Not everyone has a street or way named after him," said FACS Secretary Tarmo Hannula. "Fabian Raatikainen has. He can be best described as Mr. Saima Park. He has been a part of Saima and Saima Park as long as anyone can remember. We make this award in recognition of his devotion to Saima and Saima Park." Raatikainen's award reads: "Presented to Fabian Raatikainen With Sincere Appreciation For His Outstanding Loyalty And Unfailing Dedication for the Past 45 Years To The Finnish American Club of Saima and To Saima Park. Given This Day June 9, 1991, Walfrid Makela, President." In the photo above, Raatikainen examines his award while FACS President looks on.

Ethel Anttonen

Ethel for many years has taken care of the telephone committee. She is the one who gets the people together to put out the NEWSLETTER (This group is the best organized group among the Finns in the area - 30 to 40 show up on short notice to put out the NEWSLETTER. Thanks, Ethel, you deserve the award.

George Anttonen

We owe a lot to George. He does chop a lot of wood for the club's furnace. George is there to help in many ways to see that all is in order for our affairs.

Ann Anderson

Ann Anderson, always someone you can count on. Volunteers, and willing to do when asked. A faithful participant at the NEWSLETTER folding contest.

Paula Parker

Paula is one who volunteers to chair the Christmas party, to be on the nominating committee. Always present at the NEWSLETTER folding. We can't get her to work on the dance nights - as she says: I love to dance and cannot work on those nights.

Helen Hannula

It is said that behind every great man is a woman (oh, I'm not great). Whatever Tarmo does for Saima Helen does twice as much - and she has to put up with Tarmo.

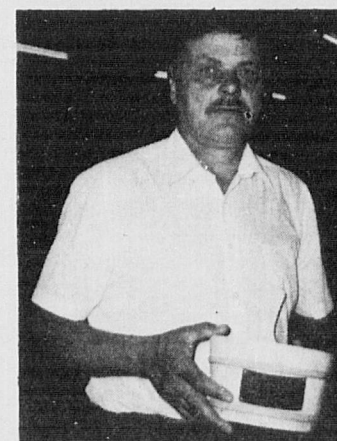
Eileen Granfors

Eileen has been with us several years. Upon joining the club with husband Nils Granfors, she pitched right in to help where she could. The Granfors have contributed many hours to FACS. Nils, being on the board, is not entitled to this award. He can only be proud of Eileen for bringing this award home.

Lempi Aalto

Lempi, a live wire from Westminster, with many ideas for entertainment at club meetings. A member of the gang that takes care of the hot dogs at the Festival, Tori, etc. Participates in the NEWSLETTER contest.

Veikko Honkala

Veikko has done much to enhance the looks of Saima Park. He has the know-how to build - the vision to see how it will look when done. The area around the Ravintola, the Ravintola, our TV, our cabinets for the bar are Veikko's handiwork. These are not free bees - but Veikko does more than is required. Veikko is quiet, unassuming. He deserves a big hand.

Sports Dahlman, Rahunen Finland's 1991 tennis champs

by Harri Siitonen

TURKU - Nanne Dahlman and Aki Rahunen both won the Finnish national outdoor tennis championships for the first time in a tournament played at Taivassalo in early June.

Dahlman took the measure of Petra Thorén, previous four-time Finnish champion who had reached the third round of the French Open a week earlier, 6-1, 2-6, 6-3.

Both women are evenly matched and their matches usually involve three sets. This was only the second time Nanne has defeated Petra, however. Both hit the ball hard, and Thorén's strategy was to get in her first serves as Dahlman hits hard in her returns. However, it wasn't a good day for Thorén on her first serves and several double faults on her part didn't help.

Dahlman emerged as a triple champion the same day. She teamed up with Thorén to defeat Anne Aaltonen and Merikukka Forsius in the women's doubles final, 6-0, 6-1. Then in the mixed doubles she and Alexander Lindholm easily scored over Lasse Männistö and

Nanne Dahlman

Minna Hatakka, 6-1, 6-1.

In the men's title match, Aki Rahunen took Olli Rahnasto in a hard-fought contest, 6-3, 6-4.

Rahunen, an increasingly familiar regular on the major international circuit, spoiled Rahnasto's tenth anniversary in reaching the SM Final in 1981, when he was only 15. This was the second time that Rahnasto has reached the final of Finnish

championship but the 25-year-old veteran has still to win it.

Rahnasto was Finland's top player until Rahunen and Veli Paloheimo came along a few years ago.

Paloheimo, the 1990 SM champ, skipped this year's Finnish competition to play on the tougher world circuit to prepare for the forthcoming Wimbledon Grand Slam.

LAKE WORTH, FL

For the first time in our memory there is going to be a mid-summer festival called a "kokko" at our hall. It will be held on June 22, a Saturday night, and will start at eight. The *Katrillit* are putting it on.

The wood for the kokko has already been gathered for the fire. The branches are laid in the fashion of a teepee, upright. It has been set up and with the green leaves of the pine branches it makes an unusual sight.

First there will be dancing for an hour or so. Merja Poutiainen will play for dancing.

Then everyone goes outside and the kokko is lighted and then all sing some Juhannus songs. Then there will be a circle around the fire with everyone participating in a dance.

Everyone gets a stick which they have made and it is to be used to hold the weiners as you hold them over the fire. The weiners are roasted and you can drink coffee inside our out.

Everyone is invited. The money for the ticket includes the food. Sounds like fun. They hope it will become a yearly event.

Sunday [June 9] the members held their meeting. It was decided to start on October 12 this fall preceded by a meeting on Sept. 29.

The music for all the dances has been procured. There are about four bookings made for next year and a letter has been received from Finland from a group calling themselves *Teatteri Pesä* saying they are coming to our hall next year. So things look good.

We had a happy meeting. There was a lot of laughter and good will.

City water is coming through

Kenttä Hall

there and we have to hook up to it. This will happen about the first of the year and we will have to make many changes in the water system then. Then we must put in sprinklers on the ceiling in the big hall.

Last month there was a memorial held in Bessie Laine's memory. She was a member of the hall and used to sing in the choir.

Helmi Kallio gave the eulogy. She said that Bessie and her were good friends. They went to Prince Park and did some sketching.

Pastor Maki officiated and in his talk he said that life has many questions and the common denominator was "death." The choir sang and Leo Jaakkola and Janet Kivi played "Mother MacCree." Everyone enjoyed drinking coffee which the hall members served and many of the ladies brought cakes and sandwiches.

I would like to mention here that thanks should go to Matti Mantylä from Härmä, Finland, because he sent us \$100.00. He had made reservations to come and put on a program with their dance group. They couldn't come and so he sent the money to pay for inconveniencing us. Not many do that. Several people have made reservations and then cancelled them without so much as a by your leave.

Summer is here and we can look forward to some very hot weather. But the longer you live here, the easier it gets. You get so used to the heat and your

body adjusts to it that it's not so bad.

They say you add ten years to your life if you move to Florida when you retire. Let's hope that's true.

Vera Marks

George B. Glad Scholarship

by Roy Helander

Among recent developments in the Finnish American community we have become used to gifts to our various organizations from the wills of deceased citizens. We remember that Sirkka Liukkonen left the balance of her estate to Finnish American Club of Saima and it was also recently announced that the Finnish Rest Home in Florida had received \$150,000 from the estate of Eva Ramo.

It was a pleasant surprise to all of us Maynardites to learn that George B. Glad (and his wife Tyyne) of Wakefield, MA, had left the bulk of their estate to establish a scholarship for graduates of Maynard High School. The Glads had no children of their own and took this wonderful step to ensure some financial assistance to the young students of Tyyne's hometown.

The winner of the first Glad Scholarship this year was Miss Maya Anderson, daughter of Paul and Donna Anderson.

Maya is going to further her education at Rhode Island School of Design. Maya, who received her school's Academic Art Award this year, placed in All State in 1989 and is a member of the National Art Honor Society, will receive \$2,000 this semester and another \$2,000 for her second semester.

It was particularly heartwarming for us Maynardites for Maya to be the first recipient since her great grandparents, Oscar and Selma Kallio, had been members of the Finnish Workingmen's

Maya Anderson

Association *Taisto* as were Tyyne's parents, John and Ida Klemola.

George's parents, Mr. and Mrs. Theodore Glad, were supporters of the Gardner chapter. Both George and Tyyne were active in the cultural activities of the All American Club of Maynard, he as an actor and she as a capable accompanist.

The scholarship is for a student who is in the top 10 percent of her class and who intends to further his or her studies in the Arts. When the fund will have earned interest for a full year, the scholarship will be for two payments of \$4,000 in the first two semesters of study.

What a wonderful example for others to emulate!

Scandinavian Midsummer Celebration

RANDOLPH, NJ - On Saturday, June 22, the Scandinavian American Heritage Society will be holding its third annual Scandinavian Midsummer Celebration here at the County College of Morris. This year's event, to be held rain or shine in the spacious and air conditioned college student center, is jam packed with festivities from noon until 10 p.m.

The day will begin with a marketplace of Scandinavian arts and crafts and a large selection of delicious foods. This year, the Three Crowns Lodge No. 704 Vasa Order will be serving a traditional Swedish meatball dinner and Norbu Lodge will offer open faced sandwiches and refreshments.

The program of Scandinavian entertainment will begin at 1 p.m. and continue throughout the day.

Featured performers are the Tikkurila Women Gymnasts, a rhythmic gymnastics group from Finland, and Veslemoy Leikarring, a folk dance group from Norway.

Other performers include the North Jersey Wind Orchestra, the Scandinavian Accordion

Club of New York, and Birgitta Andersson, a Swedish American vocalist.

At 3 p.m. everyone will gather together and help with the traditional maypole ceremony organized by SWEA, the Swedish Women's Educational Association of NJ. The pole, decorated with flowers and leaves, will be raised while young and old alike gather around to sing folk songs and dance in celebration.

For those interested in learning more about Scandinavian crafts and culture there will be rosemaling, weaving, and folk dance demonstrations going on throughout the day. There will even be personalized folk dance instruction for those who would like to learn the shottis and hambos. And children can enjoy themselves doing crafts and learning about Scandinavia in the supervised activities room.

In the evening you can dance to the music of the Walter Eriksson Orchestra and at 9 p.m. the traditional bonfire closing ceremony will begin.

For those interested in traveling by bus from NY City, arrangements have been made for a free shuttle transfer from the Dover (NJ) Bus Terminal to the

County College. The shuttle will be there to pick up Lakeland Bus Lines passengers that arrive in Dover at 11:40, 12:40, 1:40 and 2:40. The shuttle will then return to the Dover Bus station in time for 3:00, 7:00, 8:00 and 10:00 departures.

Proceeds from this year's Midsummer celebration will go towards a SAHS Scholarship fund with the first recipient to be awarded at the 1992 Midsummer Celebration.

Tickets are available in advance at a discount from Ritva Cavataio, 153 Triunfo Ave., Englewood NJ 07631.

For more information, call Carl Wilhelm at 201-839-4427.

Scandinavian American Heritage Society

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine Suomen Silta 6 times a year. Membership USD 11/year.

National membership sec'y: Anja Kortmann, NJ

Membership sec'y: Eva Hirvi 4 Ridgewood Rd., Paxton, MA Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Kalenteri

CALIFORNIA

June 22-23 - Juhannus '91, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. Saturday events, 10 am-midnight; Sunday 10 am-4 pm.

July 21 - "Hurjaruuth," group of professional dancers and entertainers from Finland; program for 3-10 year-olds, 6:00 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by Suomi Koulu.

CONNECTICUT

May 26-Sept. 29 - "Contributions of Finns to American Culture," exhibit at Prudence Crandall Museum, Routes 14A & 169, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

June 22 - Juhannus Celebration, Tamarack Lodge, Voluntown. Chicken barbecue 6-8 pm, followed by *kokko* at dark and dancing to the music of Dennis & Carl Anderson. For more information and barbecue reservations, call 203-376-0224.

June 28 - Tikkurila women gymnasts from Vantaa, Finland, 7:30 pm, Finnish Hall, Rte 169, Canterbury. Followed by dancing to Bert Stromholm and Hannu Makipuro. Refreshments.

IOWA

June 23 - Juhannus Potluck, 2 pm, Shelter No. 14, Iowa City Park, Iowa City. All welcome; bring a dish to share and your own utensils. For more information, Mary Abbadi (319-388-5896) or Eva H. Erickson (319-338-5555).

MAINE

June 22 - Juhannus celebration, Heritage Center, West Paris. Potluck supper at 5:30; entertainment and dancing at the Grange Hall (across the street), 8 pm. Music by Carol and Mike and the Parisians. Sponsored by the Finnish American Heritage Society of Maine.

July 20 - Bake and rummage sale, 9 am, Finnish American Heritage Center, West Paris.

MASSACHUSETTS

June 20 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, 7:30 pm, Sovittaja Park, Rutland. Supper 6:30 pm; meeting, 7:30 pm.

June 22 - Pancake breakfast and sale, 9 am-1 pm, Sovittaja Park, Rutland. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

- Juhannus observance, 6:30 pm, Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton. Light supper, \$3.00; music program.

June 23 - Breakfast, 7:30-11:30 am, Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.

- Turkey dinner, 12 noon-1:30 pm, Fitchburg Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster. Adults, \$6.00; Children, \$2.00. Sponsored by Knights and Ladies of Kaleva, Fitchburg.

- Smörgåsbord, 12 noon, Uljas Koitto Temperance Society Camp, Pembroke.

June 24-28 - Finnish Day Camp at Sovittaja Park, Rutland. Sessions run 9 am-1 pm each day. For children 8-14. For registration contact Sini Harjunmaa (508-829-4724) or (after 5 pm) Barry & Katy Heiniluoma (508-928-4428).

June 29 - Penny sale, Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.

- Program by Tikkurila women gymnasts of Finland, 7:30 pm, Sovittaja Park, Rutland. Followed by dancing to Nils Lundin.

June 30 - Tikkurila Women Gymnasts show, 2 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Followed by dancing to Bert Stromholm and Aatos Autio. Sponsored by Revontulet.

July 1-3 - Finnish day camp for younger children (ages 5-8), Sovittaja Park, Rutland. For more information and registration contact Sini Harjunmaa (508-829-4724) or Barry & Katy Heiniluoma (508-928-4428).

July 5-7 - 85th Finnish Summer Festival, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg.

July 5 - *Kokko* and dancing to Veikko Honkala

July 6 - Festival Dance with Nils Lundin

July 7 - A full day of events: Track & Field Meet (beginning at 9 am); Road Race (9:30); Chicken Barbecue; Program; dancing and more!

MICHIGAN

June 22 - Juhannus Celebration, 6-11 pm, Pomona Village Park, 3rd & Park, Fruitport. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan. For more info, contact Ruth DeYoung, 669-5761.

NEW JERSEY

June 22 - Midsummer Celebration '91, County College of Morris, Randolph. Advance tickets: Ritva Cavataio, 153 Tryon Ave, Englewood NJ 07631. For more information: Carl Wilhelm, 201-839-4427. Sponsored by Scandinavian-American Heritage Society.

NEW YORK

June 21 - "Nouse luontoni lovesta," a play presented by the Oulunkylän Lukio theater group, 7:00 pm, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. More info: 718-438-1960 or 718-853-5977.

June 22 - Juhannus Celebration, Imatra Hall, Brooklyn. Home-cooked meal by Elli & Alpo Hautamäki, 5:00 pm; Program at 7:30; followed by dancing to music of Joseph Adinolf Trio. *Kokko*. For tickets & reservations, call 718-438-1960 or 718-853-5977.

All programs subject to change

Finnish American Club of Rutland Sovittaja Park • Rutland, MA

The Finnish American Club of Rutland meeting will be Thursday, June 20, 1991, at Sovittaja.

The supper is at 6 p.m. A-K Hot Dishes, L-Z Cold Dishes. Hostesses will be Eva Hirvi, Barbara Fuller and Miriam Suomu. Meeting at 7:30 p.m.

Looking ahead

Saturday, June 22, 9-1 - PAN-CAKE BREAKFAST. Come and enjoy George's pancakes. Call Auli Lyra (853-1230) for table reservations or any questions. White elephants and canned goods for food baskets may be brought to the meeting or Friday night (7-8 p.m.). Baked goods may be brought Saturday morning. See you there!

June 24-28 - The Finnish American Club of Rutland will sponsor a Finnish Summer Camp for younger people ages 8-14 from 9-1 daily at the park. \$40. per person with reduced rates for families. We already have

enough reservations to go ahead, but would enjoy more up to a maximum of 20.

July 1-3 - If there is sufficient interest we will also have a three day camp for children ages 5-8. \$25. per child, reduced family rates. Call Sini Harjunmaa (829-4724) or Barry & Katy Heiniluoma (928-4428) to make reservations for either session as soon as possible. Sini will direct both sessions.

Wednesday, June 26 - DANCE LESSONS will begin at the park and continue July 10, 17, 24 & 31. Dave Johnson and Denise Libertis will be the instructors.

Saturday, June 29 - THE TIKKURILA WOMEN GYM-NASTS of Vantaa, Finland, will perform a 45-minute program at 7:30 p.m. This will be followed by a full evening of dancing to Nils Lundin & orchestra. \$6/evening.

Saturday, July 20 - THE IMATRA PLAYERS GROUP from

Brooklyn, N. Y., will be with us to perform a Finnish comedy at 7:30 p.m. This short play will be followed by a full evening of dancing to Veikko Laiho, accordionist from N. Y., and Hannu Makipuro from Conn. This event will be in honor of Sovittaja's 101st year and Imatra's 100th year. This play and dance format is a very old established Finnish custom that used to be done frequently. Come for an enjoyable evening. \$6.00.

Thursday, July 18 - Next meeting.

Sunday, August 18 - ANNUAL BARBQ. Advance sales only limited to 450 tickets. Tickets \$5.50 available from Bob Bel-den (842-8468).

Thanks to Muriel Heiniluoma, Alma Letourneau and Marge Taipale for hosting the May meeting.

Barry Heiniluoma

FACS

continued from page 8

of the pain or being tired. If you think of it, a person would have to be stubborn in a way there also.

How do you separate the two? As Finns we rather leave it that it is "SISU" that we have.

I remember when I was a youngster, and since, hearing the words "ei kehta." The closest definition that I have come across in English is: "I daresn't." "I daresn't" is a phrase common to the people of Appalachia. I feel that this phrase kept some of the Finnish immigrants from reaching goals for which they had capabilities.

My father was in the soda or bottling business. He was offered a franchise to be a liquor wholesaler. Many a discussion took place between my parents which concluded with the acceptance of the phrase "ei kehta." No other Finn will talk to us again. Maybe if it had been otherwise, I would be from a wealthy family.

There was a Finnish builder in Worcester who went to Florida

and became a real estate broker. One day a Finnish couple from Minnesota contacted him about finding a house for them. The couple had sold their home-stead in Minnesota, and the broker knew they were well heeled.

The broker showed the couple homes in the well-to-do areas of Lake Worth, Lantana, etc. At last the couple said to the broker, "Show us something in the area where most of the Finns live. Ei kehta (We daresn't) live in the areas you showed us, we will not have any friends.

We are familiar with the label the Finns have put upon themselves, that we are jealous of other Finns. I prefer the word envious. It is true of every nationality. It is more obvious to us because we associate with so many other Finns.

There is a story about a Finnish couple in Maynard, during the "old days," who had a "going" boarding house. One day they drove a brand new Model "T" in front of the house. The boarders came out and looked

at it and agreed that it would not take long for the couple to eat the car, and they all moved out.

There was, and still is, envy in the Finnish clubs. There probably always will be envy. It is as we say "human nature." We do have to say that if there are two Finns in a boat, and both have oars, they have to go in three directions.

It has been said by so many that it seems to have become a psyche or a motive force in the Finnish makeup, namely: Finns do not praise another Finn.

Now this is "an old wife's tale." If you have envy toward someone, how can you praise him. It becomes a "cover up" or "cop out."

Look at the Finnish government. It awards hundreds of White Roses to deserving individuals every year. The Finland Society bestows many medals every year to Finnish people throughout the world. The Finns have a word "kiva", a word of praise, which you hear over and over after a performance or affair. This is praise.

During the past 45 years, scores of people have contributed a great deal of time and energy to keep and improve Saima Park through the Finnish American Club of Saima. Those deserving an award would be a long list.

In planning this affair, it was decided to give the awards based on the past year's activity. The officers and members of the board of directors are not eligible for the award. As office holders they are expected to be active.

We regret the fact that occasions like this have not been part of the annual celebration for the past 44 years. It is my hope that this event will be an annual dinner and awards will be given to deserving members of the Finnish American Club of Saima. And it is also my hope that we can include giving an award to the most outstanding Finnish mover of the year in New England.

The phrase "Finns do not praise" is now done away with. The awarding of these Sauna Buckets (The Finnish Oscar) prove that we do care. That we do praise.

Pancake Breakfast & Sale

Saturday, June 22
9 am - Noon

Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA
Finnish American Club of Rutland
Sovittaja 1890-1991
Celebrating our 101st year

Juhannus

at

**Maynard
Kaleva Camp**
Fort Pond, Littleton, MA

Saturday, June 22
6:30 pm.

Light supper \$3.00
Music program

Tikkurila Women Gymnasts from Vantaa, Finland

Three New England performances

Friday, June 28, 1991 7:30 p.m.
Finnish Hall, Canterbury, Conn.

*Music by Bert Stromholm
and Hannu Mäkipuro* \$5.00

Saturday, June 29, 1991 7:30 p.m.
Sovittaja Park, Rutland, Mass.

Music by Nils Lundin and orchestra \$6.00

Sunday, June 30, 1991 2:30 p.m.
Saima Park, Fitchburg, Mass.

Music by Bert Stromholm and Art Autio \$5.00

The eight young ladies will give a 45 minute program at each location followed by general dancing. A mission to all performances will be free for children. Come help welcome these visitors to our area.

Maailman kallein sieni ja poro kohtasivat Ranskassa

Tryffeli ja Lapin poro

Miten hyvin maailman kallein sieni, tryffeli, sopii pohjoisen porosta valmistettujen ruokien kanssa? Ongelma on nyt ratkaistu Etelä-Ranskassa, Dromen maakunnassa.

Kymmenen uskaliaista ja ennakkoluulotonta ranskalaista keittiömestaria toteutti yhdessä lapinlaisen keittiömestari Tapio Soinnun kanssa historiallisen kohtaamisen.

Js se sopii . . .

Aloitteentekijöinä, ideoitsijoina ja puuhamiehina olivat Eteläisen Dromen hotelli- ja ravintolayhdistys puheenjohtajansa Nicole Esparel'n, "La Table de Nicole à Valaurien" emännän johdolla, sekä suomalaisen, Ranskassa asuva kääntäjä ja pakinoitsija Jukka Mannerkorpi.

Tryffeli ja poro päätettiin näyttää ja häitä juhlittiin kaksi päivää. Toki kaukaa pohjoisesta tullee sulhasen "sukulaisille" osoitettiin vieraanvaraisuutta koko viikon ajan, näytettiin nähtävyydet, esiteltiin tuotantolaitoksia ja ennenkaikkea perehdyttiin paikalliseen gastronomiaan.

Virkamiehet vaaransivat häämenot

Sulhasen tie morsiamensa luo ei tässäkään tapauksessa ollut mutkaton. Se uhkasi kaataa suomalaisen vientikaupan karikoihin ja Ranskan tiukkoihin tullimääräyksiin. Onneksi apuun riensi jälleen kerran naapuri ja poronlihaa saatiin ostaa Ruotsista belgialaisen välittäjän kautta Ranskan maatalousministeriön erikoisluvalla.

Lisäksi Tapio Soinnulla oli kunnon kokin tapaan omat eväät mukana, tuliaisiksi "morsiamen sukulaisille" poronlihan erikoisherkuja; fileitä, kieliä, kuivaalihaa, kylmä- ja lämminsavupaistia sekä poronvasan kateenkorvia.

Morsiamen kilohinta jopa 2000 mk

Entä millainen on morsian? Se lienee aika tavoiteltu ja saavuttamattomissa tähtiteellisen hintansa vuoksi. Ilmankos sitä Tricastin mustaksi helmeksi nimitetään.

Tämän mullan sisässä kasvava, tammien juuristoon huovastonsa levittänyt itiö kasvaa sieneksi keskitalvella, sitä poimitaan koirien avulla jouluuusta huhtikuuhun.

Sienten koko vaihtelee muutamasta kymmenestä grammasta yli kiloseen, mutta parhaimpia ovat 20-30 g kokoiset ja hinnaksi sille tulee 1,500 - 2,000 markkaa kilo.

Morsion tulo sulhonsa synnyinsijolle lienee epätodennäköistä, mutta siihen kannattaa tutustua paikan päällä tai ostaa vaikka tuliaisiksi

kotiin. Tryffelinostossa on kuitenkin oltava tarkka, ettei joutuisi petetyksi ja saisi mukaansa pelkkää multakokkaretta. Lisäksi on hyvä tietää, ettei maksuvälineeksi kelpaa luottokortti, vaan siihen vaaditaan selvää rahaa, siis paksua lompakkoa.

Uto poro

Hääjuhlallisuuksia vietettiin oikeaoppisesti morsiamen kotikonnuilla.

Keittiömestarit valmistivat yhteistyössä herkkupöydän Hubert Batin ravintolassa "Le Relais de Grignan'ssa" ja seuraavana päivänä pidettiin pääjuhla Nivole Esparel'n omassa ravintolassa. Paikka oli myös muutamien "häävieraiden" majapaikkana.

Kaikki keittiömestarit käyttivät ruokiensa valmistuksen raaka-aineena poronpaistia ja lapaa. Ranskalaiset olivat saaneet etukäteen tutustua poronlihan makuun ja rakenteeseen. Jokaisen piti valmistaa parhaaksi katsomallaan tavalla ainakin kaksi ruokalajia poronlihasta tryffelin kanssa.

Ilmassa oli suuren urheilujuhlan tuntua, se sai jopa maaottelun piirteitä, kun tuisnan verran mestareita kokkasi samassa keittiössä.

Mutta lopputulos oli loistava.

Ranskalaiset valmistivat poroa omalla, provencelaisella tavallaan, käyttäen reilusti mausteita ja marinadeja. Siinä oli vaarassa kadota poron oma, herkkä riistan maku. Mutta löytyi joukosta varsin maukkaita ja mielenkiintoisia sovellutuksia, kuten oliiviöljyssä tryffelin kanssa marinoidut, raat poronpaistisuikaleet, tryffelillä täytetty poronpaisti, sekä poronpaistia erilaisin kastikkein, kuten villikirsikoilla

Tryffelimunat maustetaan tiiviissä muoviastiasa. Työssä suomalainen Eeva Huhtala ja ranskalainen Nicole Esparel.

Suomalaiset ja ranskalaiset keittiömestarit valmistautumassa tryffelipororuokien tekoon.

tai punaherukoilla ja hunajalla maustettuina.

Liitto onnistui

Mutta yksi parhaimmista ruoista oli kuitenkin suomalaiskokin miedossa lämmössä kokonaisena paistama, sisältä hiukan punertavaksi jättämä poronpaisti tryffeleillä höystetyn kermakastikkeen kanssa. Sitä syödessä saattoi todeta tryffelin ja poron sopivan toisilleen ja liiton onnistuneen yli odotusten.

Juhlaillassa tarjottiin vieraille myös muitakin poroherkuja. Heillä oli tilaisuus maistaa kuivalihaa, joka ranskalaisen suussa tuntui oudolta herkulta, savuporoa, josta taas pidettiin kovasti ja toivottiin saatavan tuontiinkin, kieliin, joita arvostetaan suuresti, kuten kaikkia sisäelimiä, etenkin kateenkorvaa.

Niinpä ei ihme, jos poronvasan kateenkorva oli heidän

Pierre Aumen poimimassa tryffeleitä koiransa kanssa. Koira löytää tämän maailman kalleimman herkun.

Oliveilla täytettyä karis-sanfilettä.

een ravintoloitsijat teettivät siitä videon omiin mainostarkoituksiinsa. Kaukaa pohjoisesta tullut "ylkä" otettiin vastaan avosyiin ja se osoittautui mieleiseksi.

Uto tryffeli

Tryffeli on suomalaisille uuto. Samoin sen poiminta. Työn tekee koira? Mitään erikoista tryffelikoiraarotua ei ole, vaan mistä koirasta tahansa tulee sellainen, jos se vain saa sitä kerran elämässään maistaa. Sukupuolten väliltä sitä vastoin löytyy eroa; naaraat ovat parempia.

(Freedays)

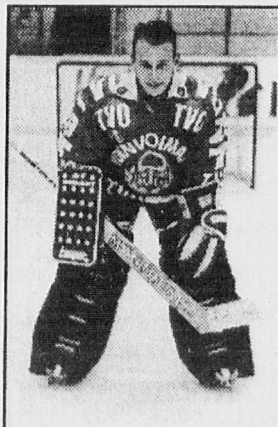
Jarmo Myllys San Joseen maalivahdiksi?

Suomen ammattilaismaalivahti **Jarmo Myllys**, 26, on vahvimpi ehdokkaita uuden NHL-seura San Jose Sharksin veräjänvartijaksi.

Kolmena kautenaan Minnesotan North Starsin veräjän suulla Myllys on päässyt esiintymään NHL-peleissä vain ajoittain. Suurimmaksi osaksi hän on torjunut farmijoukkue Kalamazon maalin suulla.

Nyt on toivoa paremmasta, sillä Sharksin manageri **Jack Ferrera** on Minnesotan ex-manageri, jolla on hyvät käsitykset suomalaisesta. Myllys on mahdollisesti toinen seuran kahdesta vakiovahdist.

Kilpailua hän joutuu käymään kahden kanadalaisen ja ehkä yllättävästi Dynamo Riikan veskarin **Artur Irben** kanssa.

Rauman Lukosta lähteneen Jarmo Myllyksen NHL-ura on kulunut pääosin farmijoukkueessa.

San Jose on lähettänyt lakimiehensä **Dean Lombardin** ja pääkykyjenetsijänsä

Chuck Grillon Riikaan. Pari-valjakon tehtävänä on saada Irben nimi NHL-sopimukseen ja toisaalta hankkia Irbe hyvissä ajoin Sharksin ensimmäiselle harjoitusleirille.

Irbeä pidetään erittäin kiinnostavana pelaajana NHL:ssä, sillä hän viime kaudella kiellettiin edustamasta Neuvostoliiton maajoukkueesta.

San Jose Sharks esiintyy ensimmäisen kerran NHL:ssä 4. lokakuuta, jolloin se kohtaa vieraissa Vancouverin. Omasa kotihallissa "Cow Palacesa" ovat samat joukkueet vastakkain seuraavana päivänä.

Ruotsin maajoukkueen veteraanipelaaja **Bengt-Åke Gustavsson** on Myllyksen ja Irben ohella San Jose Sharksin hankintalistalla.

Tulevia tilaisuuksia

Pannukakku-aamiainen lauantaina, kesäk. 22. p:nä klo 9 - 12 aam. Sovittajan Puistossa, Demond Road, Rutland. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

★

Juhannus lauantaina, kesäk. 22. p:nä klo 6:30 ill. Maynardin Kalevaisten Huvilalla, Fort Pond, Littleton, MA. Kevyt illallinen \$3.00 ja musiikkiohjelmaa.

★

Aamiainen sunnuntaina, kesäk. 23. p:nä klo 7:30 - 11:30 aam. Maynardin Kalevaisten Huvilalla Fort Pondilla, Littletonissa.

★

Seisovapöytä sunnuntaina, kesäk. 23. p:nä klo 12:00 keskipäivällä Uljas Koitto Temperance Societyn hyvillä Pembroke, MA:ssa.

★

Kalkkuna-päivällinen sunnuntaina, kesäk. 23. p:nä klo 12-1:30 ip. Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster, MA. Liput \$6.00 aikuisilta, \$2.00 lapsilta.

★

Suomalainen leiri 8-14 -vuotiaille lapsille kesäk. 24 - 28 päivinä Sovittajan Puistossa, Rutlandissa. Lisätietoja Sini Harjunmaalta (508) 829-4724 tai Barry ja Katy Heiniluomalta (508) 928-4428 (klo 5:00 jälkeen).

★

Fitchburgin Taidemuseon, 185 Elm St., kesäiset aukioloajat ovat seuraavat: tiistaista lauantaihin klo 11:00 aam. - 4:00 ip. ja sunnuntaisin klo 1:00 - 4:00 ip.

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

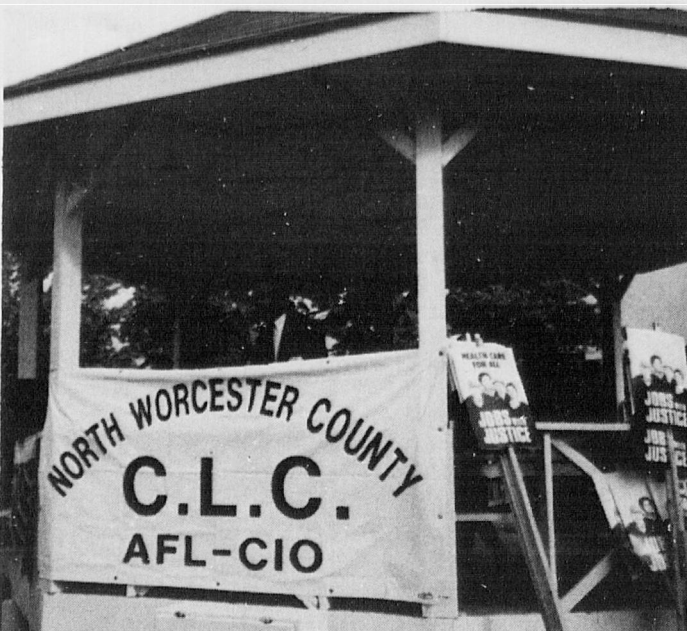
Uutispaloja

Kansallista terveydenhuoltojärjestelmää ajavan Jobs for Justice -järjestön sponsoroima äskettäinen kokous Fitchburgin Upper Commonilla toi paikalle yli 50 asiaa kannattavaa kuulijaa.

Täkaläinen kokoontuminen oli vain yksi monista kautta maan järjestetyistä ja osanottajilla oli tilaisuus kuulla useiden ammattiliittojen edustajien ja paikallisten organisoijien puheita, mitkä kaikki puolsivat kansallista terveydenhuoltojärjestelmää.

Pormestari Jeffrey A. Bean oli paikalla ja totesi, että on aika omistua, miten Yhdysvallat on yksi harvoista maailman teollisuusmaista, joissa ei ole kansallista terveydenhuoltojärjestelmää.

"Terveysvakuutukset on budjetimme suurimpia rahareikiä", hän totesi. "Ne ovat kasvaneet 30 prosentilla menneen vuoden aikana", hän

Pormestari Jeffrey A. Bean puhumassa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän puolesta.

jatko.

Kokouksen sponsori Jobs for Justice -järjestön päämaja sijaitsee Washingtonissa. Fitchburgissa järjestöä johtaa

Louis Godena, joka kertoi sen olevan ammattiliittojen, ihmisoikeus- ja naisjärjestöjen sekä eläkeläisten yhteinen liitto.

Kuulijakunta koostui eläkeläisistä, ammattiliittolaisista, lääkäreistä ja yhteiskunta-aktivisteista.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisen kuoroharjoitus ja viikkoilun hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, kesäk. 23. klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu. Klo 9:15 Aikuisten raamattu tunti - sarja aiheesta sinun jumalanpalveluksesi! Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 Naistenliiton vuotuinen juhannusajan "Mansikkajuhla" -ohjelmaa - kahvia - simaa ja mansikkakakkua! Kaikki tervetulleita.

Klo 6:00 ill. Alueen kirkkojen yhteinen rukous-ilta Assembly of God kirkossa Ashby State Rd. Kaikki tervetulleita!

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INVESTMENT DESIGN SERVICES

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kalkkuna-päivällinen

Sunnuntaina, kesäk. 23, 1991
Klo 12:00 - 1:30 iltap.

Kaleva Huvilalla
Fort Pond, Lancaster, MA

Aikuiset \$6.00

Lapset \$2.00

CALENDARS, ORDER NOW!!
LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

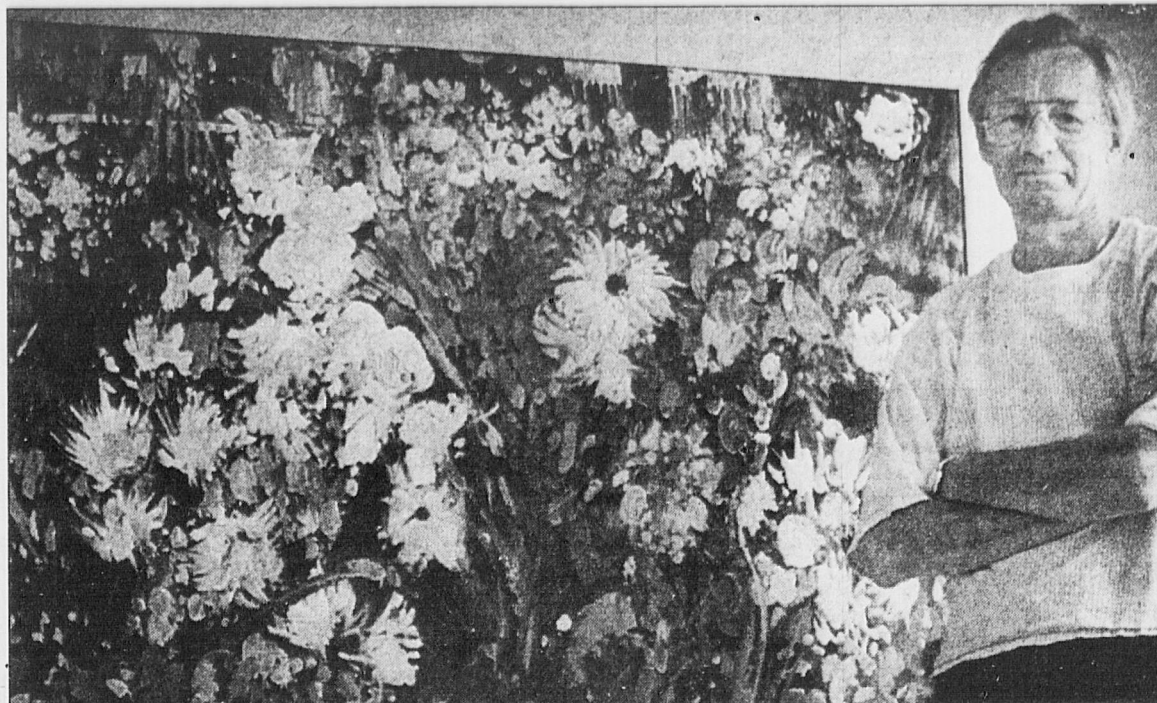
Kanteleen soittajia etsitään

Minnesotalaisen kanteleryhmän *Koivun Kaikun* johtaja Joyce Hakala haluaa tietoja kanteleen soittajista ja soitinten valmistajista, jotka saapuivat Pohjois-Amerikkaan vuosisadan alkuvuosikymmenillä.

Hakala kerää tietoja valmis- teilla olevaan kirjaansa, missä hän käsittelee suomalaissiirtolaisia ja heidän rooliaan suomalaisessa musiikkiperinteessä.

Erityisesti seuraavien kanteleen soittajien jälkeläiset ja ystävät kiinnostavat Hakalaa: **Peter Aho** (MI), **Aino** (Mrs. Väinö) **Hirvelä** (MI), **Oskari Hautala** (MN) ja **V. Pohjola Music Company** (NY) omistaja.

Yhteys tulisi ottaa osoitteella: Joyce Hakala, 926 17th Ave., S.E., Minneapolis, MN 55414.

Ajan myötä David Laakson taiteellinen maku on kehittynyt kirkkaammaksi ja voimakkaammaksi.

David Laakso kuuluu niihin taiteilijoihin, jotka haluavat työskennellä omassa rauhasaan. Hän maalaa öljyväriä ja akryylitöitä hiljaisessa studiossaan Orleansissa tai Capen alueen rauhallisimmilla rannoilla. Hänen taiteensa New Englandin alue on esittänyt jo yli kahden vuosikymmenen ajan meri- ja maalaismaisemineen.

Laakson taidetta on ollut esillä muun muassa Bostonin alueen taidegallerioissa, ja viime kesänä hänellä oli laaja 30 työn näyttelynsä J. Todd Galleriesissa Wellesleyssä.

Cape Codin valossa David Laakson taiteellinen voima

Valo luo visuaalisen jännitteen

Laakso kertoo viihtyvänsä sellaisissa paikoissa, joissa voi olla täysin huomaamatta. Kesäisin yksi hänen lempipa-

koistaan on Newcomb Hollow Beachin dyynit, joissa rantatörmät ovat erityisen jyrkät.

Rauhaisan paikan löytämisen lisäksi Laaksoa on viehättänyt Cape Codin valo, joka sai hänet alkujaan tulemaan niemelle maalaamaan. Laakson mielestään Capen valo on luonnollisuudessaan ainutlaatuista.

"Taivas on täällä ääretön, täältä näkee ikuisuuksiin", hän kuvailee. "Kaikki johtuu siitä, että alempi Cape on niin kapea ja veden ympäröimä, ja ilmapiiri on suhteellisen siistää."

Laakso kertoo valitsevansa päivästä aina sen ajan, jolloin taivaalta tuleva valo heijastaa voimakkaimmin niitä objekteja, joita hän haluaa maalata. Mitä voimakkaampaa valo on, sitä visuaalisesti jännittävämpää hänen työnsä tulokset ovat.

Voimakkaan valon vaikutuksesta hänen töihinsä mainittakoon esimerkkinä "Hot House Light"-maalaukset, jossa värit ovat niin voimakkaita, että ne tuntuvat syöksähtävän teok-

sesta ulos. Sähkönsävyiset värit ovatkin Laakson töissä tunnusomaisia elementtejä. Kun Laakso maalasi em. töitään, ulkona oli äärettömän kuuma, ja valon kirkkaus oli uskomattoman voimakas. Se teki Laaksoon vaikutuksensa ja tästä syystä maalauksen kasveista ja kukista tuli sensuelleja ja eksoottisia.

Aamuauringosta iltahämärään

Vuosien varrella Laakson maku on tullut kirkkaammaksi ja voimakkaammaksi. Hän nousee aamuisin auringon mukana ja maalaa hämärän tuloon asti lähes joka päivä. Hän kuvailee maalaamisen olevan henkisesti ja ruumiillisesti hyvin vaativaa työtä, jossa aina pari-kolme työtä odottaa toinen toisensa jälkeen.

Laakso on kasvanut Chicagossa. Lapsuudestaan hän muistaa kuinka hänen isoäitinsä piirteli hänelle erilaisia kuvia, mutta hänellä ei ole käsitystä siitä, mistä hänen taiteelliset mieltymyksensä ovat peräisin. Hän oli suvussa ainoa henkilö, joka oli kiinnostunut luomaan elämänuransa taiteen parissa.

Laakso valmistui Art Institute of Chicagosta vuonna 1960. Myöhemmin hän suoritti master's-tutkinnon Syracuse Universityssä.

Mainen tapahtumia

Kesäk. 22. p:nä Juhannusjuhlat Heritage Centerissä West Parisissa. Klo 5:30 ill. "pot luck" illallinen. Ohjelma ja tanssit alkavat klo 8:00 kadun toisella puolella olevassa Grange Hallissa. Carol and Mike ja The Parisians musi-soivat.

Heinäk. 20. p:nä klo 9:00 aam. leivonnaismyyjäiset ja kirpputori Finnish American Heritage Centerissä West Parisissa.

Heinäk. 27. p:nä Greenwoodin kaupungin 175-vuotisjuhlat Locke Millsissä. Finnish American Heritage Society osallistuu klo 10:00 aamulla alkavaan paraatiin. Seura esittää myös tanhuja ja myy pullaa.

Elok. 11. p:nä Finnish American Heritage Societyn vuotuinen piknikki klo 10:00 aam. - 4:00 ip. Lake Pennesseewassee puistossa, Rte. 118, Norwayssa. "Pot luck" buffet klo 1:00. Osanottajilla on tilaisuus uimiseen pelien pelaamiseen ja toivossa on saada myös ohjelman esittäjiä. Puutarhatuolit mukaan. Sateisella säällä kokoonnutaan Heritage Centeriin.

Sinisalo pysyy Kingsin listoilla

Los Angeles Kingsin toinen suomalaiskiekkopelaaja Ilkka Sinisalo, 33, säilyy edelleen seuran palkkalistoilla. Sinisalo on allekirjoittanut ns. "Double Eagle"-sopimuksen, jonka perusteella hän on Kingsin käytettävissä vatedeskin. Joukkueen toinen suomalaispelaaja on juuri hiljattain sopimuksen tehnyt Jari Kurri.

Ilkka Sinisalo siirtyi kesken viime kauden Minnesotasta Los Angelesiin, jossa hän pelasi harvoja otteluita.

Kymmenestä NHL-kaudesta Sinisalo on kiekkoiillut yhdeksän Philadelphia Flyersin riveissä.

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

"Uusfasismi tulee taas"

Fasistiset liikkeet ovat voimistumassa Euroopassa, lähidössä ja mahdollisesti myös Yhdysvalloissa, ennustavat kolme professoria uudessa kirjassaan "Uusfasismi Euroopassa."

Kun vasemmisto on mentänyt poliittisen uskottavuutensa ja taloudelliset ja poliittiset olot ovat epävakaa Keski- ja Itä-Euroopassa sekä lähidössä, äärioikeiston kannatus kasvaa. Autoritäärisen politiikan vahvistuminen näkyy mm. maahanmuuttajien halveksuntana, kansallismielisyytenä sekä työttömyytenä, kirjoittajat sanovat.

Uusille autotäätärille liikkeille on olemassa kasvualustaa

RAVUNVILJELYÄ...

jatkoka sivulta 7

si että ruokaravuksi, eikä viljely likaa ympäristöä.

Koska ravunviljely Hämeessä ja koko Suomessa on vielä alkutekijöissään, aiotaan esittää aloitettavaksi tutkimus, jossa yhteistyössä alan yrittäjien kanssa selvitetään elinkeinon mahdollisuuksia. Tarpeelliseksi saattaa tulla erityinen ravunviljelylaitoksen perustaminen

siellä, missä rikollisuus kasvaa ja taloudellinen tilanne on epävarma, sanoi tshekkoslovakialainen yhteiskuntatieteilijä Jaroslav Krejci. Esimerkkinä hän mainitsi Berliinin ja New Yorkin.

Hiljainen enemmistö, joka kokee epävarmuuden ja rikollisuuden uhkana, saattaa kääntyä suojelua lupaavien äärimmäisyyksien puoleen, Krejci sanoo.

"Käsillä saattaa olla historiallinen käännekohta, jolloin joudumme puolustamaan vapautta, johon länsimainen sivistyksemme perustuu", hän sanoo.

Hänen mukaansa äärimmäisyysliikkeet ovat jo hallitsevassa asemassa Libanonissa, Iranissa ja Irakissa. Näissä maissa oikeisto ja vasemmisto ovat hänen mukaansa menettäneet merkityksensä.

Brittiläisen historioitsijan Stuart Woolfin mukaan Euroopan yhteisön parlamentti on lisännyt uusfasistien vaikutusvaltaa: uusfasistit ovat voineet valittua itsensä parlamenttiin ja taata sen kautta itselleen institutionaalisen ja taloudellisen perustan.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Suomen uutisia

Markka kytkettiin ecu-koriin

Suomen hallitus on päättänyt kytkeä Suomen markkan Euroopan yhteisöjen laskenta- ja valuuttayksikköön ecuun. Suomen Pankin kanssa on sovittu ettei kytkennän yhteydessä muuteta markan arvoa. Toimenpiteellä halutaan leikata siivet devaluatio-puheilta ja lisätä luottamusta Suomen talouspolitiikkaan.

Pääministeri Esko Aho korosti, että talouspolitiikalle ecu-kytkennästä muodostuva haaste on mittava. Hallitus on kuitenkin vakuuttunut siitä, että johdonmukaisesti ja kärke-

sivällisesti toteutettuna valittu linja kohentaa Suomen talouden eurokuntoon.

Hallituksen esityksen mukaan markan ulkoinen arvo määrätään uudella valuuttakorilla, joka muodostuu EY:n laskentayksikön ecun muodostavista valuutoista. Käytännössä valuuttakorin vaihtaminen merkitsee markan arvon sitomista tiiviisti länsieurooppalaisten valuuttojen kurssiin.

Valuuttakorin lähes ennallaan

Ecu-päätös ei muuta mar-

kan arvon pohjana olevaa valuuttakorijärjestelmää, joka otettiin käyttöön vuonna 1977. Markan arvon sitominen ecuun merkitsee kuitenkin sitä, että Yhdysvaltain dollari, Japanin jeni ja Sveitsin frangi putoavat pois markan arvon pohjana olevasta valuuttakorista.

Ruotsi ja Norja tekivät jo aiemmin tänä vuonna omat päätöksensä valuuttojen arvon sitomisesta ecuun.

Muissa Pohjoismaissa Suomen markan sitomista ecuun pidettiin tervetulleena ratkaisuna. Talousjohtajien mukaan päätös lisää Euroopan rahamarkkinoiden vakautta.

Luontokoulut tekevät tuloaan Suomeen

Luontokoulut työntyvät hiljalleen Suomen kangistuneeseen koulumaailmaan. Vantaa sai maan ensimmäisen suomenkielisen luontokoulun opettajan tänä keväänä.

Luontokoulun opettaja Leena Franssila-Karvinen toivoo koulun opetusmenetelmien muuttuvan. Hänen mielestään koulussa pitäisi tehdä todellisia asioita eikä vain pöntätä teoreettiseksi jäävää tietoa kirjoista päähän.

Luontokoulun keskeisin tehtävä on antaa lapsille myönteisiä kokemuksia, iloa ja uteliaisuutta luontoa kohtaan. Vasta näistä elämyksistä syntyy todellista, aitoa kiinnostusta luontoon. Samalla sytty myös halua suojella luontoa.

Luontokoulut tekevät Suomeen tuloaan Ruotsista, jossa niitä on jo kymmeniä. Suo-

messa ensimmäinen luontokoulu on toiminut jo vuosia Inkoossa Natur och Miljö -järjestön vetämänä.

Vastoin yleistä luuloa, luontokoulu ei ole mikään erityiskoulu omine luokkineen vaan pikemminkin "vuokrattava" yksikkö, ideoiden lahjoituskeskus.

Oppilaat tulevat luontokouluun yleensä päiväksi saamaan kokemuksia ja opettelemaan tuntemaan luontoa uudella tavalla liikkumalla luonnossa, ei kirjan sivuilla.

Franssila-Karvinen mukaan nykyinen teoreettinen koulu ja luonto-opetus vastaa tämän päivän haasteisiin, todella tajuamaan ja ymmärtämään luonnon toimintaa ja toimimaan itse sen puolesta.

Konkurssihakemukset tuplaantuneet

Vireille pantujen konkurssien määrä kaksinkertaistui Suomessa ensimmäisellä vuosineljänneksellä viime vuoden tammi - maaliskuusta. Tilastokeskuksen mukaan vireille pantiin ensimmäisellä neljänneksellä 1,533 konkurssia eli 759 konkurssia enemmän kuin vuotta aiemmin. Työpaikkoja joutui konkurssien vuoksi uhanalaiseksi 9,400.

Konkurssit ovat lisääntyneet kaikilla toimialoilla ja kaikissa lääneissä. Konkursseihin haettujen yritysten määrä pääkaupunkiseudulla kasvoi koko maata nopeammin eli 130 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajasta. Erityisen runsaasti konkurssihakemuksia jätettiin Espoossa, missä niiden määrä nelinkertaistui viime vuoden tammi - maaliskuusta.

Yhtiöiden suhteellinen osuus kaikista konkurssiin haetuista yrityksistä kasvoi. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä pantiin vireille 1,285 yhtiöön kohdistuvaa konkurssia, missä kasvua edellisvuotisesta oli noin 120 prosenttia. Yrittäjiä haettiin konkurssiin kolmannelta enemmän kuin vuotta aiemmin eli 226.

Kuluttajavirasto:

Haittavero turhille pakkauksille

Suomen Kuluttajavirasto esittää haittaveroa vaikeasti hävitettävälle ja turhille pakkauksille. Virasto suosittaa Saksan mallin mukaista pakkausten kierrätystä, koska paisuvia pakkauksia ei voi enää hävittää polttamalla.

Kierrätys paranee luomalla standardoituja pakkausjärjestelmiä ja järjestämällä käytettyjen pakkausten lajittelu.

Suomen uutisia

Salolainen kokoomuksen uusi puheenjohtaja

Ulkomaankauppaministeri Pertti Salolainen, 50, valittiin lähtevän Ilkka Suomisen tilalle kokoomuksen uudeksi puheenjohtajaksi. Salolaisen kokoomuksen puoluekokoukselta saama tuki yllätti kaikki ennakoarvot. Hän sai äänestysessä liki 70 prosenttia annetuista äänistä.

Salolaista äänesti 679 puoluekokousedustajaa, kun kilpailijat työministeri Ilkka Kanerva sai 167 ääntä ja kolmanneksi jäänyt ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen 114 ääntä.

Kokouksessa ei tarvinnut järjestää kahta äänestyskierrosta, sillä Salolainen sai reippaasti yli puolet annetuista

äänistä ja kilpailijat putosivat pelistä pois.

Kaikki ehdokkaat myönsivät vaalin jälkeen, että Salolaisen suuri äänimäärä yllätti heidät. Kuukauden kestänyt puheenjohtajakamppailu huipentui usean tunnin tenttiin, jossa ehdokkaat saivat tavan takaa esitellä omia lääkkeitään kokoomuksen nostamiseksi uuteen nousuun.

Kaikki ehdokkaat vakuuttivat kilpailun sujuneen reilun pelin hengessä. Kanerva ja Pietikäinen lupasivat heti kaiken tukensa Salolaiselle.

Salolaisen kausi kestää kaksi vuotta, mutta hän itse piti ihanteena neljää vuotta puheenjohtajana.

Ulkomaankauppaministeri Pertti Salolaisesta tehtiin myös kokoomuksen puheenjohtaja.

Vanhoille purjelaivoille oma satama

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta suunnittelee vanhojen purjelaivojen sataman rakentamista Helsinkiin. Jatkosuunnittelussa tulee selvittää hankkeen laajuus ja mm. se, onko syytä koota vanhat purjelaivat samaan laituriin. Laituripaikkojen riittävyys ja pysyvyys tulee kuitenkin turvata, ilmenee lausunosta.

Helsingin Purjelaivasatamatyöryhmän tammikuussa kaupunkinhallitukselle jättämässä muistiossa ehdotettiin, että Helsinkiin perustetaan vanhojen purjelaivojen nimikkosatama Pohjoisrantaan tai muuhun sopivaan paikkaan.

Eteläsatamaan tulisi työryhmän mukaan turvata laituri- paikkoja sekä purjealuksille että saaristoliiikenteelle matkustajien ottamista ja jättämistä varten. Suomalaisia purjelaivoja on Helsingissä jäljellä toistakymmentä.

Sauna-seura palkitsi Talven

Suomen saunaseuran Samuli-palkinto on tänä vuonna myönnetty professori Ilmari Talvelle.

Turun yliopiston kansantieteen emeritusprofessori Talve sai palkinnon suomalaisen saunan ja sauna-aatteen hyväksi tehdystä työstä. Hänen vuonna 1960 valmistunut väitöskirjansa Bastu och torkhus i Nordeuropa on perusteellisin selvitys saunan historiasta ja kehityksestä Pohjois-Euroopassa.

Saunaseuran tunnustus-palkinnon nimi on tänä vuonna ensimmäisen kerran Samuli-palkinto. Nimi vaihdettiin, koska entinen arvonimi Vuoden saunoja synnytti erheellisiä mielikuvia kovasta lölynottajasta. Samuli-palkinto on nimetty suomalaisen kansanperinteen kenties kuuluisimman kerääjän Samuli Paulaharjun mukaan.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

**Ympäristökampanja
lahden molemmin puolin:**

Myös Pohjanlahtea suojeltava

Pohjanlahden molemmin puolin kampanjoidaan tänä kesänä rannikon asukkaiden ympäristötietouden lisäämiseksi ja toimintahalujen virittämiseksi.

Suomen ja Ruotsin ympäristöjärjestöt järjestävät kesällä yhteistyössä Pohjanlahti-temppauksen, jonka aikana pyritään kiinnittämään huomiota paikallisiin, jokamiestä lähellä oleviin ympäristöongelmiin.

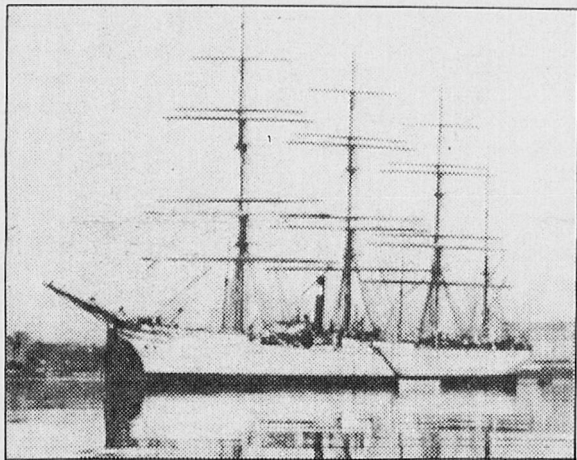
Luonnonsuojelijat pitävät myös tärkeänä, että esimerkiksi Itämeren paremmin voidaan Pohjanlahden tilanteeseen paneudutaan aikanaan.

- Ei ole järkevää odottaa siksi, kunnes tilanne on katastrofaalinen, varoittaa Suomen luonnonsuojeluliiton pro-

jektisihteeri Marko Pohjoismäki. Suurimmat alueen saastuttajat ovat metsä- ja kemianteollisuus sekä maatalous.

Kampanja etenee parissakymmenessä rannikkokunnassa Maarianhaminasta aina Kemiin. Niissä järjestetään heinä-elokuussa yleisötilaisuuksien sarja, joissa oman alueen ympäristön tilaa havainnollistavat muun muassa kampanja-alus Auran keräämät näytteet.

- Ympäristötieto hautautuu usein tutkijoiden mappeihin, eikä tavallisella ihmisellä ole kovinkaan selvää kuvaa oman alueensa tilanteesta, arvelee Pohjoismäki. Yleisötilaisuuksien lisäksi kampanjan aikana julkaistaan vetoomuksia Pohjanlahden ongelmien ratkaisemisen puolesta.

Herzogin Cecilie kuvattuna 1922 kohtausen jälkeen, kun Gustaf Erikson oli hankkinut sen omistukseensa.

Kuulu suomalainen purjelaiva sai historiikin Lontoossa

Kaiketi kuuluisimman Suomen lipun alla kulleen purjelaivan, parkki (*Herzogin Cecilien* historiikki on julkistettu Lontoossa *The Herzogin Cecilie: the Life and Times of a Four-Masted Barque*).

Tekijät ovat Englannissa merimuseon entinen johtaja, tri Basil Greenhill ja Åbo Akademin etnografisen osaston johtaja John Hackman. Greenhill on eritoten ahvenanmaalaisen merenkulkuhistorian asiantuntija; Hackmanin erikoisala taas on Suomen saariston sosiaali- ja talousolot.

Nelimastoparkki *Herzogin Cecilie* rakennettiin Saksassa 1902 koululaivaksi. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen se siirtyi ranskalaiseen omistukseen, ja 1921 kuuluisa maarianhaminalainen laivanvarustaja Gustaf Erikson osti sen. Erinomaisena purjehtijana *Herzogin* tuli Eriksonin erityiseen suosioon, mutta 1936 se ajoi matalikolle englannin etelärannikolla ja tuhoutui.

Kuopion yliopisto 25-vuotias

Kuopion yliopiston 25 -vuotisjuhlat alkoivat kesäk. 3. p:nä uuden taideteoksen paljastustilaisuudella. Kuvanveistäjä Terho Sakin tekemän Primavera II -veistoksen paljasti johtajayliääkäri Olli Castren. Veistoksen lahjoittajina ovat Kuopion kaupunki ja Poh-

jois-Savon sairaanhoitopiiri.

Yliopiston 25 -vuotisjuhla ja III rakennusvaiheen vihkiäiset olivat kuun 6. p:nä. Yliopiston toisessa promootiossa seuraavana päivänä promovoiitiin 15 kunniatohtoria, 92 maisteria ja 92 tohtoria.

Suomen uutisia

Neuvostoliiton kaupan aallonpohja ohitettu?

Suomi myöntää Neuvostoliitolle uuden 1,5 biljoonan markan toimitusluoton ja Neuvostoliitto sallii vuoden vaihteessa kielletyt vaihto- ja vastakaupat Suomen kanssa käyvässä kaupassa. Näin hoidetaan uuden sopimuksen mukaan maiden välisen clearing-kaupan ajalta auki jääneet maksua odottavat kaupat.

Rästimaksujen ja kesken-eräisten hankkeiden takana ratkaisuaan odottaa kuitenkin yhä yli kuuden biljoonan markan arvoinen suma yritysten neuvostoliittolaisten yritysten kanssa solmimia valmiita kaupunjoja, joiden rahoitus on edelleen täysin auki. Neuvostoliitla ei tätä nykyä ole valuttava

kauppojen hoitamiseksi.

Kauppa- ja teollisuusministeri Kauko Juhantalon mukaan Neuvostoliiton kanssa sovitut järjestelyt eivät vielä merkitse läpimurtoa kaupan palauttamiseksi normaaliksi.

- Ratkaisut ovat kuitenkin välttämättömiä maiden välisen kauppavirtojen avaamiseksi uudelleen, ja toivon ratkaisujen merkitsevän aallonpohjan ohittamista kaupassa Neuvostoliiton kanssa, Juhantalo toteaa.

Hän uskoo murrosvaiheen kuitenkin jatkuvan useita vuosia.

Arktiset maat koolle Rovaniemelle

Arktiset maat kokoontuvat tällä viikolla Rovaniemelle ministeritason kokoukseen, jossa on tarkoitus hyväksyä arktisen ympäristön suojelua koskeva julistus.

Suomen valtuuskuntaa johtaa ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen (kok), jonka mukaan Rovaniemellä on määrä sopia arktisen ympäristökousten säännöllisestä järjestämisestä.

Arktiset maat ilmaisevat Rovaniemen kokouksessa ensimmäisen kerran poliittisesti tahtonsa ympäristön suojelutoimiin, luonnehditaan ympäristöministeriössä. Rovaniemellä ei päätetä vielä käytännön suojelutoimista, vaan näiden valmistelu

aloitetaan kokouksen jälkeen asiantuntijatasolla.

Kaksipäiväiseen kokoukseen osallistuvat Suomen lisäksi, Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti, Kanada, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto. Arktisten maiden ulkopuolelta kokoukseen on kutsuttu tarkkailijoiksi Iso-Britannia, Saksa ja Puola. Myös muita arktista tutkimusta harjoittavia maita odotetaan kokoukseen.

Ennakkotietojen mukaan Neuvostoliitosta kokoukseen ovat tulossa varapääministeri J.D. Maslujkov ja ympäristöministeri N.N. Vorontsov sekä Yhdysvalloista varaulkomministeri E.U. Curtis Bohlen.

Suomalaisten vuokrat pilviin Moskovassa

Monille suomalaisfirmoille toimisto- ja asuintiloja Moskovassa vuokraava kansainvälinen kauppakeskus aikoo nostaa vuokria yli kaksinkertaisiksi. Tieto elokuussa lankeavista korotuksista on saanut Sovincenterin monikanalliset asukkaat pohtimaan vastalauseitoimia, jopa vuokranmaksulakkoa.

Kun esimerkiksi sadan neliön asunnon vuokra on nyt 3,500 dollaria, se nousee elokuussa 7,300 dollariin kuuksaudessa. Sovincenter vetoaa valuuttatulojen kiristyneeseen verotukseen, mutta todelliseksi syiksi arvioidaan entistä suurempi rahapula ja hotellin laajennushanke.

Edelliskerralla liikemiehet nostivat metelin, kun keskusten valuuttamyymälä eli berjozhka suljettiin. Vetoamus silloiseen ulkoministeriin Eduard Shevardnadzeen muutti päätöksen.

Auton huolto vähentää päästöjä

Teknillisessä korkeakoulussa on tutkittu määräaikaishuoltojen vaikutusta autojen pakokaasupäästöihin. Mittaukset osoittavat, että huolloilla voidaan vaikuttaa päästöihin.

Tutkimuksessa oli mukana laaja valikoima eri ikäisiä autoja, joilla ajatut kilometrimäärät vaihtelivat myös suuresti. Koeautoista mitattiin päästöt ennen ja jälkeen huollon ja keskityttiin kansainvälisten pakokaasunormien säätelämien kolmen pakokaasukomponentin, hiilimonoksidin, hiilivetyjen ja typen oksidien päästöjen ja vaikutusten tutkimiseen. Huolto tehtiin perusteellisesti ja mm. tulpat, suodattimet ja katkojan kärjet vaihdettiin autoista.

Huollon havaittiin vähentävän häkäpäästöjä keskimäärin 25 prosenttia ja lisäävän typen oksideja 13 prosenttia katalysaattorittomissa autoissa. Hiilivetypäästöihin huollon vaikutus oli vähäisempi. Kun ajokilometrit jälleen kartuvat, päästöt lähestyvät ennen huoltoa vallinnutta tilannetta.

Finnairilla kesäale Suomessa

Finnair tarjoaa kotimaan lennoillaan heinäkuussa edestakaisista lentomatkoista 60 prosentin alennuksen normaalihinnoista. Matkan on oltava edestakainen ja perillä on vietettävä muulloin yksi yö, paitsi lauantaisin ja sunnuntaisin.

Lippu on lunastettava kolmen vuorokauden kuluessa varauksesta. Varausta voi muuttaa, mutta lippua ei makseta takaisin.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY & POSITIVELY

LOWEST AIRFARES

WHEN YOU FLY

FINNAIR TO FINLAND

Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Leningradilaiset äänestivät kesäkuun 13. päivänä siitä, pitäisikö kaupungin saada takaisin sen alkuperäinen nimi eli Pietari (St. Petersburg). Äänestyksen mukaan 55 prosenttia kaupunkilaisista haluaisi palauttaa Leningradille sen historiallinen nimi. Lopullisesti asiasta päättää kuitenkin Neuvostoliiton hallitus.

Yli kahden ja puolen vuosisadan ajan Pietarin luomoava kauneus on mykistänyt venäläisiä. Kaupunkia onkin verrattu usein Venetsiaan, koska kummallekin kaupungille on tunnusomaista lukuisat kanaalit ja saaret.

Pietarin perusti Pietari Suuri vuonna 1703 ja kaupunki palveli Venäjän pääkaupunkina 206 vuoden ajan. Kaupunki on toiminut myös Venäjän vanhan vallan sekä bolševikkien vuoden 1917 vallankumouksen symbolina.

Vuonna 1924 kaupungin nimi muutettiin Leningradiksi Vladimir I. Leninin mukaan, vaikka Leninin suku oli nimenmuutosta vastaan. Kaupunki onkin säilynyt ihmisten sydämissä enemmän Pietari Suuren kuin Leninin kaupunkina.

Keisari Pietari Suuren aikakautena Venäjän mahtia pe-

Leningrad haluaa takaisin Pietariksi

Leningradilainen hevosenomistaja juhlii Pietarin äänestysvoittoa vuoden 1917 univormussa tsaarin Talvipalatsin edustalla.

lättiin koko Euroopassa. Pietari Suuren imperiumi oli varustettu hyvin modernilla maavoimilla ja laivastolla. Keisarin Pietari oli hänen ylpeytensä ja venäläisten ikkuna Eurooppaan, vilkas kauppakeskus ja samalla myös vankka seinämä vihollista, Kustaan ajan

Ruotsia vastaan.

Vuonna 1917 kuitenkin oman maan vallankumoukselliset ryntäsivät tsaarin Talvipalatsiin vallaten sen. Stalinin aikakautena kaupunki toimi voimakkaana oppositiokeskuksena.

Kolera uhkaa jo Keski-Amerikkaa

Koleraepidemia, joka alkoi Perussa tammikuussa, on levinnyt jo suureen osaan Etelä-Amerikkaa. Keski-Amerikka on vielä välttynyt taudilta, mutta jos kolera leviää esimerkiksi Nicaraguahan, se saattaa aiheuttaa suuria vahinkoja maassa sen puutteellisen hygienian vuoksi.

Taudin vastustaminen kuuluu osana myös Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön terveyskampanjaan.

Toukokuun lopulla kolera ei ollut vielä saavuttanut Keski-Amerikkaa. Alueen maat pelkäävät kuitenkin, että tarttuva tauti voi levitä sinne koska tahansa.

Kolerabakteeri elää vedessä. Se leviää nopeasti, jos hygieniatilat ovat kehnot. Tartunnan voi saada juomavedestä, raa'asta kalasta tai äyriäisistä. Myös saastuneella vedellä pestyt hedelmät ja vihannekset levittävät tautia.

P-Korea hakee YK:n jäseneksi

Pohjois-Korea on päättänyt hakea YK:n jäsenyyttä. Tähän asti maa on korostanut, että Koreoiden tulee liittyä YK:hon vasta yhdistyttyään.

Pohjois- ja Etelä-Korea ovat kiistelleet YK:hon liittymisen tavasta. Etelä-Korea on aina esittänyt, että maat hakisivat erikseen jäsenyyttä ja tunnustaisivat siten voimassa olevan niemimaan jaon ennen mahdollista Koreoiden yhdistymistä. Pohjois-Korea on puolestaan korostanut, että erilliset jäsenhakemukset vain sinetöisivät Koreoiden kahtiajaon.

Etelä-Korea sanoi viime vuoden lopulla hakevansa YK:n jäsenyyttä YK:n yleiskokouksen tämänvuotisen istunto-kauden aikana. Pohjois-Korea tuomitsi päätöksen vaativien jäsenyyspaikan jakamista.

Koreoiden vastakkainasettelu on jatkunut maiden vuosina 1950-53 käymän sodan jälkeen. Sodan päätteeksi vahvistettiin sopimus Koreoiden kahtiajaosta.

Ruokaa Ethiopian nälkäalueille

Kansainväliset avustujajärjestöt ovat valmistautuneet lähettämään elintarvikkeita Etiopian itäosien nälänhätäalueille, missä miljoonia maatyöläisiä ja somalipakolaista uhkaa nälänhätä.

Etiopian uusi johtaja Meles Zenawi ilmoitti pitämässään televisiopuheessa, että hänen johtamansa Etiopian kansan demokraattinen vallankumousrintama EPRDF pitää hallussaan lähes koko maata.

YK:N elintarvikeapujärjestön paikallinen johtaja Michael Ellis sanoi Etiopian väliaikaisen hallituksen luvanneen lähettää kuorma-autoja Punaisenmeren rannalla sijaitsevaan Asebin satamakaupunkiin kuljettamaan elintarvikkeita nälkäalueille.

Ellisin mukaan YK:n oma avustustoiminta ei kuitenkaan vielä ole päässyt käyntiin. Elintarvikelähetysten kuljettajat odottavat vielä vahvistusta siihen, että tie Ogadenin alueen pääkaupunkiin Harariin on turvallinen. EPRDF:n joukkojen kerrotaan saaneen hallintaansa Hararin alue Etiopian entisen hallituksen joukoilta.

Ydinvoiman osuus ei kasva OECD:ssa

Ydinenergian osuus energian kokonaiskulutuksesta pysyy nykyisellään vuoteen 2000 asti OECD:maissa, kansainvälinen energiajärjestö IEA arvioi äskettäin. Järjestön mukaan öljyn osuus energian kokonaiskulutuksesta vähenee ja maakaasun osuus kasvaa vuosituhaten vaihteeseen asti.

Läntisten teollisuusmaiden energiaministerit olivat hiljattain koolla IEA:n puolivuositaisessa kokouksessa Pariisissa. IEA on taloudellisen

yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n sisarjärjestö.

IEA:n selonteossa arvioidaan, että ydinenergian osuus energian kokonaiskulutuksesta OECD:maissa on 10,2 prosenttia vuonna 2000. Vuonna 1989 sen osuus oli 10,1 prosenttia.

Maakaasun osuuden enustetaan olevan tuolloin 21,8 prosenttia (19,1 prosenttia vuonna 1989) ja öljyn osuuden 41,2 prosenttia (44,3).

Saksa hävittää tukikohtiaan

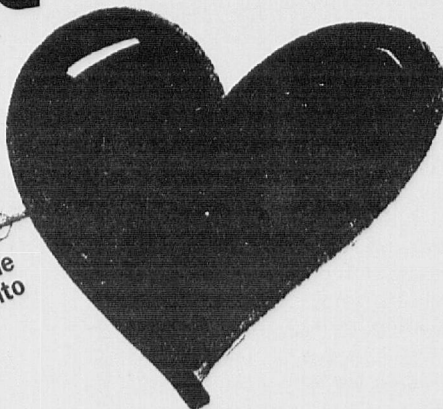
Saksa sulkee noin neljänneksen sotilastukikohdistaan. Tukikohtien sulkeminen on osa ohjelmaa, jolla Neuvostoliitto taivuteltiin hyväksymään Saksojen yhdistyminen.

Saksan armeijassa on tätä nykyä 462,000 sotilasta. Vuoteen 1994 sotilaita on määrä olla enää 360,000.

Puolustusministeri Gerhard Stoltenberg sanoi äskettäin että 213 entisen Länsi-Saksan alueella olevista 688:sta tukikohdasta suljetaan. Kyse on armeijan suurimmasta rakennemuutoksesta sen jälkeen, kun se perustettiin vuonna 1956.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. **For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES